

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA

Briselē, 5.12.2007
COM(2007) 765 galīgā redakcija

2007/0279 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA

**par noteikumu un nosacījumu vienkāršošanu ar aizsardzību saistīto ražojumu
sūtījumiem**

(iesniegusi Komisija)

{SEC(2007) 1593}

{SEC(2007) 1574}

PASKAIDORJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

1.1. Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Visās dalībvalstīs uz ar aizsardzību saistīto ražojumu (tostarp dažāda militārā aprīkojuma, kā arī subsistēmu, komponentu, rezerves daļu, tehnoloģiju ..) eksportam piemēro valstu licencēšanas shēmas. Eiropas aizsardzības ražojumu tirgus ir sadrumstalots 27 valstu licencēšanas režīmos, kas, neraugoties uz koordinēšanas mēģinājumiem starp nedaudzām dalībvalstīm, ievērojami atšķiras procedūras, apmēra un izvirzīto termiņu ziņā.

Šāda licencēšanas prasību daudzveidība ne tikai uzliek ievērojamu administratīvo slogu uzņēmumiem, bet arī nozīmē ļoti garus piegādes termiņus, t.i., līdz pat vairākiem mēnešiem. Šie šķēršļi izteikti nesaskan ar reālajām kontroles vajadzībām, proti, licences pieteikumi sūtījumiem Kopienā gandrīz nekad netiek noraidīti.

Turklāt aizsardzības nozares un ES valdības nevar pilnībā paļauties un savām piegāžu ķēdēm juridiskās neskaidrības dēļ, kas izriet no prasības atsevišķai licencei sūtījumiem.

Minētās atšķirības rada ievērojamus šķēršļus nozares konkurētspējai un būtiskus ierobežojumus Eiropas aizsardzības aprīkojuma tirgus (*EDEM*) izveidei, kā arī iekšējā tirgus darbībai.

Šā priekšlikuma mērķis ir mazināt šķēršļus ar aizsardzību saistīto preču un pakalpojumu (ražojumu) aprītei iekšējā tirgū un ierobežot izraisītos konkurences traucējumus, vienkāršojot un saskaņojot licencēšanas nosacījumus un procedūras. Ievērojot aizsardzības tirgus īpatnības un vajadzību aizsargāt nacionālo drošību, neierosina atcelt licencēšanas prasības, bet drīzāk aizstāt tās ar vienkāršotu vispārīgu vai globālu licenču sistēmu, kurā atsevišķu licenču izdošanu saglabātu kā izņēmumu. Šāda sistēma nodrošinātu garantijas saistībā ar uzticēšanos saņēmējam, lai ievērotu ierobežojumus, kurus ir paredzējusi izcelsmes dalībvalsts. Tāpēc priekšlikums sniegtu būtisku ieguldījumu:

- Eiropas aizsardzības nozares konkurētspējas stiprināšanā, atvieglojot tās specializēšanos un veicinot rūpniecisko sadarbību visā ES;
- Eiropas aizsardzības ražojumu (pirkumu un tehniskās apkopes) piegādes drošības uzlabošanā dalībvalstīm.

1.2. Vispārīgais konteksts

Dalībvalstu grupas un Eiropas Savienība ir mēģinājusi risināt šos jautājumus, izmantojot šādus *ad hoc* vai daļējus režīmus:

- sešu dalībvalstu aizsardzības ministri 1998. gadā parakstīja priekšlīgumu (*Letter of Intent – LoI*, kam 2000. gadā sekoja *Farnborough* nolīgums), kura mērķis cita starpā bija Eiropas aizsardzības nozares pārstrukturizēšanas veicināšana *inter alia* ar kopīgu pasākumu palīdzību attiecībā uz eksporta procedūrām. Ar nolīgumu parakstītājas valstis apņēmas piemērot vienkāršotas eksporta procedūras sūtījumiem. Citas dalībvalstis nav pievienojušās priekšlīgumam.

- kopējās ārpolitikas un drošības politikas kontekstā 1998. gadā Padome pieņēma Eiropas Savienības Rīcības kodeksu attiecībā uz ieroču eksportu, lai stiprinātu sadarbību starp dalībvalstīm un veicinātu konvergenci attiecībā uz parasto ieroču eksportu. Turklāt Padome gatavojas pieņemt atjaunoto kodeksu kā kopīgu pozīciju, pamatojoties uz ES līguma 15. pantu;
- neseno dalībvalstis izveidoja Eiropas Aizsardzības aģentūru, kuras mērķi ir „attiecīgā gadījumā saziņā ar Komisiju atbalstīt starptautiski konkurētspējīgu Eiropas aizsardzības aprīkojuma tirgu, sniedzot jaunu impulsu un piedāvājot idejas to noteikumu un regulējumu attīstībai un saskaņošanai, kas attiecas uz Eiropas aizsardzības tirgu, īpaši piemērojot pieņemtos ES mēroga noteikumus un procedūras, par kurām vienojās pamatlīguma priekšlīgumā”.

Aģentūra pieņēma režīmu rīcības kodeksam, kas piemērojams, sākot ar 2006. gada jūliju, attiecībā uz iepirkumiem aizsardzības jomā situācijās, uz kurām attiecas Eiropas Ekonomikas kopienas dibināšanas līguma 296. pants. Šis rīcības kodekss *inter alia* rosina parakstītājas dalībvalstis vienkāršot aizsardzības preču un tehnoloģiju sūtījumus un tranzītu Kopienā.

Pēc 50 Eiropas integrācijas gadiem Komisijas priekšlikumā atzīst, ka, ievērojot zināmus nosacījumus, sūtījumi Kopienas iekšienē vairs nerada tādus pašus draudus nacionālai drošībai, kā eksports uz trešu valsti vai uz krīzes reģionu. Patlaban sūtījumus Eiropas Savienībā veic līdzīgi kā eksportu uz trešām valstīm, pielīdzinot dalībvalstis trešām valstīm. Tieši pievērosoties nevēlama reeksporta draudiem, Eiropas Komisijas priekšlikuma mērķis ir pastiprināt savstarpējo uzticēšanos; tādējādi tiek pavērts ceļš vienkāršotiem sūtījumiem Eiropas Savienībā.

Saskaņā ar pētījumu „*Intra-Community Transfers of Defence Products*”¹, ko 2005. gadā veica pēc Komisijas pasūtījuma, tiešās² un netiešās³ šķēršļu izmaksas sūtījumiem Kopienas iekšienē ir EUR 3,16 miljardi gadā. Ir aplēsts, ka licenču apstrādes tiešās izmaksas ir EUR 434 miljoni gadā, bet netiešās izmaksas ir EUR 2,73 miljardi gadā. Lai gan ir ļoti sarežģīti novērtēt priekšrocības, ko dalībvalstīm sniedz ciešāka rūpnieciskā sadarbība un lielāka piegāžu drošība, ir vispārāzīts, ka rūpniecisko sadarbību kavē atsevišķu valsts licencēšanas režīmu pastāvēšana. Viseiropas aizsardzības uzņēmumi saskaras ar grūtībām pārrobežu sadarbībā starp dažādām ražotnēm atšķirīgu licencēšanas režīmu dēļ.

Priekšlikums orientējas uz Komisijas 2003. gada paziņojumu par rūpnieciskiem un tirgus jautājumiem „*Towards an EU Defence Equipment Policy*”⁴.

1.3. Spēkā esošie noteikumi priekšlikuma jomā

Kopiena vēl nav pieņēmusi sekundāros tiesību aktus priekšlikuma jomā.

¹ http://ec.europa.eu/enterprise/regulation/inst_sp/defense_en.htm.

² Strukturālās un procedūras izmaksas, kas ir saistītas ar licenču izdošanas procesu izpildi — 11400 licenču pieprasījumu Kopienas iekšējiem pārvaldījumiem sagatavošanas, iesniegšanas un pārvaldīšanas izmaksas.

³ Alternatīvās izmaksas (netiešās izmaksas) saistībā ar to šķēršļu pārvaldību, kas attiecas uz sūtījumiem Kopienas iekšienē.

⁴ COM(2003) 113, 11.3.2003.

1.4. Atbilstība pārējām Eiropas Savienības politikām un starptautiskai sadarbībai

Šis priekšlikums ir daļa no tās pasākumu paketes aizsardzības jomā, kas sastāv no jumta paziņojuma un divām likumdošanas iniciatīvām, attiecīgi saistībā ar valsts iepirkumu un ar aizsardzību saistīto ražojumu sūtījumiem.

- Sūtījumu vienkāršošana papildinās priekšlikumu par iepirkumiem aizsardzības vajadzībām. Atvērta aizsardzības tirgus priekšnoteikums ir pamatota pircēja paļāvība, ka pasūtītos ražojumus piegādās bez liekiem administratīviem šķēršļiem. Turklāt, lai gan licences gandrīz nekad netiek noraidītas, „teorētiskā” iespēja, ka šādu noraidījumu var saņemt, mudina dalībvalstis izvēlēties nacionālā ražotāja ražotu militāro aprīkojumu, nevis Eiropas konkurenta piedāvāto (kas, iespējams, ir izdevīgāks). Sūtījumu vienkāršošana Kopienas iekšienē sekmēs aizsardzības iepirkumu direktīvas efektivitāti un palīdzēs veicināt dalībvalstu aizsardzības tirgu atvērtību.
- Kopējā ārpolitikas un drošības politika (KĀDP). Lai gan priekšlikuma galvenais mērķis ir nodrošināt iekšējo tirgu aizsardzības ražojumiem, minētā iniciatīva sekmēs KĀDP mērķu sasniegšanu, piemēram, dalībvalstu bruņoto spēku piegāžu drošības uzlabošanu, kā arī rūpnieciskās politikas mērķus, piemēram, Eiropas aizsardzības rūpnieciskā un tehniskā pamata (*DTIB*) veicināšanu. Uzlabota rūpnieciskā sadarbība radīs apjomradītus ietaupījumus (līdz ar to ekonomiski izdevīgāku aizsardzības aprīkojumu), tādējādi ļaujot dalībvalstu bruņotajiem spēkiem palielināt ieguldījumu efektivitāti aizsardzības aprīkojumā.
- Lisabonas stratēģija. Iepriekšējais apsvēruma ir saistīts ar Lisabonas mērķiem, piemēram, mērķi stiprināt Eiropas (aizsardzības) nozaru starptautisko konkurētspēju un nodrošināt nodarbinātību Eiropā.
- Priekšlīgums. Priekšlikums atbilst un papildina pašreizējo darbu saistībā ar priekšlīgumu. Tajā ir paredzēti vajadzīgie kopīgie instrumenti, kurus vēlāk varētu turpināt attīstīt starpvaldību līmenī.

2. APSPRIEŠANĀS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMS

2.1. Apspriešanās ar ieinteresētajām personām

Apspriešanās metodes, galvenās mērķnozāres un vispārīgs respondentu raksturojums

No 2006. gada marta līdz septembrim Komisija organizēja sabiedrisko apspriešanos. Pēc tam no 2006. gada septembra līdz 2007. gada jūlijam sekoja trīs semināri ar nozaru un dalībvalstu pārstāvjiem. Komisijas dienestiem visā sagatavošanas posmā bija cieši kontakti ar vairākām ieinteresētajām personām – nozari pārstāvošajām iestādēm (īpaši ar Aviācijas un aizsardzības asociāciju (*ASD*)), nevalstiskām organizācijām, vietējām iestādēm un uzņēmumu pārstāvjiem.

Visā apspriešanās procesā Uzņēmējdarbības un rūpniecības ģenerāldirektorāta tīmekļa vietnē regulāri atjaunoja lappusi, nodrošinot visus attiecīgos dokumentus.

Atbilžu kopsavilkums un tas, kā tās ņemtas vērā

No 2006. gada 21. aprīļa līdz 2006. gada 15. septembrim tīmeklī notika publiskā apspriešanās. Komisija saņēma 25 atbildes. Minētās apspriešanās rezultāti ir pieejami *Europa* tīmekļa vietnē: http://ec.europa.eu/enterprise/regulation/inst_sp/defense_en.htm

2.2. Ekspertu atzinumu pieprasīšana un izmantošana

Zinātnes nozares un specializācijas jomas

Visa ieinteresēto personu apspriežu un viedokļu novērtējuma procesa laikā tika nodrošināti vajadzīgie ekspertu atzinumi par tādu ražojumu sūtījumiem, kas ir saistīti ar aizsardzību.

Izmantotās metodes

Konsultanti, kas izstrādāja sākotnējo pētījumu un ietekmes novērtējuma pētījuma elementus, cieši sadarbojās ar nozares un valstu iestāžu ekspertiem eksporta kontroles jomā. Minētie konsultanti apspriedās arī ar *ASD* ekspertiem un zinātniekiem. Turklāt Komisijas dienesti bieži pieprasīja nozares un dalībvalstu ekspertu viedokļus par konkrētiem jautājumiem.

Galvenās organizācijas un eksperti, no kuriem pieprasīja atzinumus

Aizsardzības nozares, kas ir pārstāvētas *ASD*, atsevišķi uzņēmumi, zinātnieki un valstu kompetentās iestādes.

Saņemto un izmantoto atzinumu kopsavilkums

Sākotnējos nozares un dalībvalstu komentāros piedāvāja šādas iespējas:

- atteikties no idejas par centrālo datorizēto izsekojamības sistēmu;
- izmantot Padomes Kopējo militāro preču sarakstu (*CML*) kā pamatu direktīvas darbības jomai;
- saglabāt valsts licencēšanas prasību – ideja par bezlicenču zonu Eiropas Savienībā patlaban būtu pārāk tālejošs mērķis, kas nav sasniedzams pašreizējā kontekstā (šajā jomā nav izstrādāta kopēja ārpolitika un politiskā integrācija nav pilnīga). Tomēr Komisijai piedāvāja veikt ieguldījumu vienkāršotas un saskaņotas licencēšanas sistēmas izstrādē;
- veicināt to uzņēmumu sertifikāciju, kas iegādājas ar aizsardzību saistītos ražojumus, lai dalībvalstis varētu būt drošas par attiecīgā uzņēmuma uzticamību pēc kravas nosūtīšanas attiecībā uz eksporta ierobežojumu ievērošanu.

Ekspertu atzinumu publiskošanai izmantotie līdzekļi

Nozares un dalībvalstu ekspertu sniegtie atzinumi ir pieejami *Europa* tīmekļa vietnē http://ec.europa.eu/enterprise/regulation/inst_sp/defense_en.htm

2.3. Ietekmes novērtējums

Komisija veica ietekmes novērtējumu, lai pamatotu attiecīgo priekšlikumu. Ziņojums ir pieejams *Europa* tīmekļa vietnē:

http://ec.europa.eu/enterprise/regulation/inst_sp/defense_en.htm

Ietekmes novērtējumā ir pārbaudīti divi iespējamie risinājumi – politika netiek mainīta vai tiek piedāvāta likumdošanas iniciatīva. Apsverot trešo iespēju, proti, nelegislatīvu rīcību, ātri konstatēja, ka iespējamā ietekme uz valstu tiesību aktos paredzētajiem licencēšanas režīmiem nebūs nozīmīga. Šāda iespēja būtiski neatšķirtos no pašreizējās prakses dalībvalstīs, tāpēc to iekļāva iespējā „politika netiek mainīta”.

„Politika netiek mainīta” nozīmē, ka izmantotu starpvaldību nolīgumus, lai atvieglotu administratīvo slogu, kas ir saistītas ar plašajām licencēšanas prasībām. Tomēr iepriekšējie starpvaldību nolīgumi nebija īpaši veiksmīgi, un tikai dažu dalībvalstu iesaistīšanās minētajos nolīgumos, iespējams, varētu negatīvi ietekmēt divu mērķu sasniegšanu, proti, bruņoto spēku piegāžu drošības uzlabošanu un pilnīgu Eiropas kompetenču un nišu iespēju izmantošanu, īpaši saistībā ar jauno dalībvalstu kompetencēm.

Plašā likumdošanas rīcību iespēju spektrā aplūkoja iespēju izveidot bezlicenču zonu un pārvaldīt ES līmeņa licenču izdošanu sūtījumiem Kopienas iekšienē, tomēr beigās šo iespēju noraidīja, ņemot vērā pašreizējo kopējās ārpolitikas neesamību šajā jomā un nepietiekamo dalībvalstu politisko integrāciju .

Cita pārbaudītā likumdošanas iespēja bija valstu licencēšanas shēmu un reglamentējošo sistēmu vienkāršošana, no vienas puses, pakāpeniski izstrādājot vispārīgas un globālas licences, bet no otras puses, veicot tādas drošības un uzticēšanās pilnveidošanas pasākumus, kā aizsardzības uzņēmumu sertifikācija un uzņēmumu garantijas attiecībā uz eksporta ierobežojumu ievērošanu.

Paturot prātā, ka vienkāršošana var sniegt panākumus tikai tad, ja tiek sniegtas stingras drošības garantijas, ietekmes novērtējumā konstatēja, ka labāka kombinācija ir:

- paredzēt globālo un vispārīgo valsts licenču izdošanu, lai pēc iespējas labāk risinātu dažādus jutīgus jautājumus saistībā ar vairāku veidu aizsardzības ražojumu sūtījumiem.
- veicināt vispārīgu licenču izdošanu gadījumos, kad drošības bažas (īpaši attiecībā uz nevēlama reeksporta novēršanu) ir zemas – sūtījumi ES valdībām, sūtījumi sertificētiem uzņēmumiem un attiecīgos gadījumos sūtījumi starpvaldību sadarbības programmu ietvaros.

3. PRIEKŠLIKUMA JURIDISKIE ASPEKTI

3.1. Ierosināto pasākumu kopsavilkums

Šā priekšlikuma mērķis ir vienkāršot un saskaņot ar aizsardzību saistīto ražojumu sūtījumus Eiropas Savienībā. Pieeja ir divējāda:

- attiecībā uz vienkāršošanu priekšlikumā ir paredzēts, ka dalībvalstis piešķir vispārīgas un globālas licences sūtījumiem Kopienas iekšienē; atsevišķu licenču piešķiršanu saglabā kā izņēmumu;
- attiecībā uz saskaņošanu priekšlikumā ir paredzēts, ka dalībvalstis izveido vispārīgo licenču sistēmas diviem ar aizsardzību saistīto ražojumu sūtījumu veidiem – sūtījumiem citu dalībvalstu valdību vajadzībām un sūtījumiem tiem saņēmējiem citās dalībvalstīs, kuri ir sertificēti saskaņā ar kopīgiem kritērijiem, kas ir paredzēti šajā direktīvā. Turklāt ir paredzēts, ka dalībvalstis izstrādā noteikumus un nosacījumus katras licences

izmantošanai, īpaši attiecībā uz ar aizsardzību saistītajiem ražojumiem, uz kuriem attiecas licence, un šo ražojumu iespējamiem izmantošanas veidiem, kā arī ziņošanas pienākumiem, izmantojot licences.

Lai papildinātu pakāpenisku vispārīgo un globālo licenču izstrādi ar garantijām nacionālās drošības aizsardzībai, priekšlikumā ir ietverti divi elementi, lai stiprinātu uzticēšanos starp dalībvalstīm, īpaši attiecībā uz to eksporta ierobežojumu ievērošanu uzņēmumos, kurus izcelsmes dalībvalsts ir uzlikusi sūtījumiem:

- dalībvalstīm atbilstoši kopīgām prasībām vajadzētu sertificēt tos uzņēmumus, kas vēlas iegādāties aizsardzības ražojumus saskaņā ar vispārīgo licenču, kas ir izdota citā dalībvalstī;
- pieprasot eksporta licenci, uzņēmumi apstiprina attiecīgajām kompetentajām iestādēm, ka tie ievēro eksporta ierobežojumus, kurus ir izvirzījusi izcelsmes dalībvalsts.

Šis priekšlikums ir arī uzskatāms par ieguldījumu dalībvalstu tirgu lielākas atvērtības veicināšanā. Vispārīgo licenču izmantošana ar aizsardzību saistītajiem ražojumiem, kuru izcelsme ir citas dalībvalsts uzņēmumos, ievērojami uzlabos piegāžu drošību ES līmenī.

3.2. Juridiskais pamats

EK līguma 95. pants.

3.3. Subsidiaritātes princips

Kā paskaidrots Komisijas pieņemtajā skaidrojošā paziņojumā attiecībā uz valsts iepirkumu⁵, EK līguma noteikumi par brīvu preču apriti pilnībā attiecas uz šiem ražojumiem. Kopienai ir ekskluzīva kompetence nosacījumu izvirzīšanā brīvai apritei, saskaņojot ar aizsardzību saistīto ražojumu sūtījumu nosacījumus Eiropas Kopienā. Lai nodrošinātu savstarpēju uzticēšanos, izcelsmes valsts iestādēm jāsniedz garantijas attiecībā uz eksporta ierobežojumu ievērošanu galamērķa uzņēmumos. Ar kopīgiem pasākumiem, kas ir izstrādāti, lai nodrošinātu eksporta ierobežojumu ievērošanu uzņēmumos, administratīvo sadarbību un ārējo robežu kontroli, priekšlikums sniegs ievērojamu pievienoto vērtību. Papildus administratīvajai sadarbībai, visticamāk, priekšlikums paaugstinās savstarpējas uzticēšanās līmeni dalībvalstīs, kas ir priekšnoteikums aizsardzības un drošības jautājumos.

Ņemot vērā iepriekšējo pieredzi, ar pasākumiem dalībvalstu līmenī, visticamāk, nevar laikus nodrošināt vienotus spēles noteikumus. Dažas dalībvalstis ir veikušas pasākumus, lai veicinātu ar aizsardzību saistīto ražojumu apriti, un starpvaldību sadarbība patlaban notiek priekšlīguma ietvaros starp sešām lielākajām aizsardzības ražojumu ražotājām dalībvalstīm. Tomēr valstu iniciatīvu priekšrocības attiecas tikai uz eksporta uzņēmumiem attiecīgajās dalībvalstīs, un minētās iniciatīvas nav risinājušas šo uzņēmumu problēmas, proti, nav uzlabojušas pārrobežu detaļu piegāžu drošību. Šādu nolīgumu vienkārša paplašināšana uz pārējām dalībvalstīm var būt ārkārtīgi sarežģīta.

Vienlaikus Kopienas intervences pakāpe nepārsniedz to līmeni, kas vajadzīgs, lai sasniegtu Kopienas mērķus. Kamēr ierosinātie pasākumi nodrošina savstarpēju uzticēšanos starp

---

⁵ Skaidrojošs paziņojums par Līguma 296. panta piemērošanu valsts iepirkumam aizsardzības vajadzībām COM(2006) 779, 2006. gada 7. decembris.

dalībvalstīm, centralizētie lēmumi par ražojumu licenču izdošanu vai turpmāku kopīgās ārpolitikas saskaņošanu nav vajadzīgi. Subsidiaritāte ir nodrošināta, ievērojot dalībvalstu politiskos lēmumus aizsardzības politikas un ārpolitikas jomā, un minēto lēmumu koordināciju kopējā ārpolitikā un drošības politikā.

3.4. Proporcionalitātes princips

Priekšlikums ir saskaņā ar proporcionalitātes principu šādu iemeslu dēļ.

Priekšlikums samazinās valstu iestāžu un nozares darba apjomu, pēc iespējas aizvietojot atsevišķas licences ar vispārīgām un globālām licencēm. Lai gan priekšlikumā ir paredzēta sertifikācijas procedūru izstrāde visās dalībvalstīs, vairākumu lielo uzņēmumu aizsardzības nozarē lielā mērā uzrauga valstu valdības, ņemot vērā nozares jutīgumu; to dara, piemēram, ar atbilstības programmu vai līdzīga veida uzraudzības pasākumu palīdzību. Dalībvalstu iestādes turpinās ierasto uzraudzības darbību.

3.5. Juridisko instrumentu izvēle

Ierosinātais instruments ir direktīva.

Citi instrumenti nebūtu piemēroti šādu iemeslu dēļ.

Galvenokārt dalībvalstis ir atbildīgas par licencēšanas vienkāršošanu. Sniedzot dalībvalstīm lielāku rīcības brīvību saistībā ar pēc iespējas labākas globālo un vispārīgo licencēšanas sistēmas izveidi, direktīva labāk ievēro arī īpatnības un akūto jutīgumu, kas ir raksturīgi aizsardzības jautājumiem. Tāpēc direktīva ir vislabāk piemērotais instruments.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Priekšlikums ietekmē budžetu, kas izriet no šādiem jauniem uzdevumiem:

- līdzdarbība Padomes darbā, lai atjauninātu Kopējo militāro preču sarakstu;
- ziņojuma izstrāde par dalībvalstu veiktajiem pasākumiem, lai īstenotu šīs direktīvas noteikumus;
- ziņojuma izstrāde par direktīvas piemērošanu un tās ietekmi uz Eiropas aizsardzības aprīkojuma tirgus un Eiropas aizsardzības rūpnieciskā un tehniskā pamata attīstību;
- sadarbības grupas darba organizācija (sk. turpmāk);
- dalībvalstu uzraudzība attiecībā uz procedūru un metožu atbilstību sadarbībai un, ja vajadzīgs, Komisijas pilnvaru īstenošana.

Iespējams, iepriekš minēto uzdevumu veikšanai būs vajadzīgs papildu personāls un tehniskā palīdzība, kā izklāstīts direktīvas priekšlikumam pievienotajā detalizētajā finanšu pārskatā.

Komisija paredz izveidot sadarbības grupu, kurā būs dalībvalstu pārstāvji un kuru vadīs Komisijas pārstāvis. Minētās grupas uzdevumi būs izskatīt visus jautājumus, kas attiecas uz šīs direktīvas piemērošanu un kurus var ierosināt priekšsēdētājs vai dalībvalsts pārstāvis, *inter alia*, lai novērtētu:

- īstenošanas pasākumus katrā dalībvalstī, pamatojoties uz Komisijas ziņojumu;
- drošības klauzulas izmantošanu;
- pasākumus, ko veic dalībvalstis uzņēmumu informēšanai par to pienākumiem saskaņā ar šo direktīvu;
- vadlīnijas attiecībā uz licenču formulāriem.

5. PAPILDU INFORMĀCIJA

5.1. Vienkāršošana

Ar šo priekšlikumu paredzēts vienkāršot administratīvās procedūras gan sabiedriskām iestādēm, gan privātām struktūrām.

Priekšlikums mazinās valstu iestāžu darba apjomu, samazinot licenču pieteikumu skaitu.

Aizsardzības uzņēmumiem priekšlikumus ievērojami mazinās slogu, kas ir saistīts ar licenču pieteikumiem.

5.2. Pārbaude, pārskatīšana un turpināmība

Priekšlikumā ietverta pārskatīšanas klauzula.

5.3. Eiropas Ekonomikas zona

Ar priekšlikumu ierosinātais tiesību akts ir Eiropas Ekonomikas zonas kompetences jautājums, un tādēļ tas jāattiecina uz EEZ.

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA

par noteikumu un nosacījumu vienkāršošanu ar aizsardzību saistīto ražojumu sūtījumiem

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu un jo īpaši tā 95. pantu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu⁶,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu⁷,

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu⁸,

rīkojoties saskaņā ar Līguma 251. pantā noteikto procedūru⁹,

tā kā:

- 1) Līgums paredz izveidot iekšējo tirgu, tostarp novērst šķēršļus preču un pakalpojumu brīvai aprītei starp dalībvalstīm un ieviest tādu sistēmu, kas nodrošina, ka netiek traucēta konkurence kopējā tirgū.
- 2) Līguma noteikumus, ar ko izveido iekšējo tirgu, piemēro visām precēm un pakalpojumiem, ko sniedz par maksu, tostarp ar aizsardzību saistītajiem ražojumiem; tomēr šie noteikumi neizslēdz to, ka dalībvalstis, ievērojot zināmus nosacījumus, atsevišķos gadījumos var veikt citus pasākumus, kurus tās uzskata par nepieciešamiem savu būtisko drošības interešu aizsardzībai.
- 3) Dalībvalstu normatīvajos un administratīvajos aktos attiecībā uz ar aizsardzību saistīto ražojumu sūtījumiem Kopienā ir neatbilstības, kas var kavēt ar aizsardzību saistīto ražojumu brīvu aprīti un var kropļot konkurenci iekšējā tirgū.
- 4) Kopumā dalībvalstu normatīvo aktu mērķi ir nodrošināt cilvēktiesību aizsardzību, mieru, drošību un stabilitāti, izveidojot sistēmas ar aizsardzību saistīto ražojumu

---

⁶ OV C ..., ... lpp.

⁷ OV C ..., ... lpp.

⁸ OV C ..., ... lpp.

⁹ OV C ..., ... lpp.

stingrai eksporta kontrolei un eksportēšanas un izplatīšanas ierobežošanai trešām valstīm, kā arī pārējām dalībvalstīm.

- 5) Šādus ierobežojumus ar aizsardzību saistīto ražojumu aprītei Kopienā nevar atcelt kopumā tieši piemērojot brīvas preču un pakalpojumu aprītes principus, kas ir paredzēti Līgumā, jo šos ierobežojumus var pamatot saskaņā ar Līguma 30. vai 296. pantu, katru gadījumu izskatot atsevišķi.
- 6) Tāpēc dalībvalstu normatīvos aktus ir jāaskaņo tā, lai vienkāršotu ar aizsardzību saistīto ražojumu sūtījumus Kopienas iekšienē un nodrošinātu pienācīgu iekšējā tirgus darbību.
- 7) Dalībvalstu attiecīgo normatīvo aktu saskaņošana neskar dalībvalstu pienākumus saskaņā ar attiecīgajiem starptautiskajiem neizplatīšanas režīmiem, eksporta kontroles nolīgumiem, līgumiem, vai dalībvalstu rīcības brīvību attiecībā uz eksporta politiku.
- 8) Šī direktīva neattiecas uz tādiem ar aizsardzību saistītajiem ražojumiem, kas tikai šķērso Kopienas teritoriju, t.i., ražojumiem, kuriem netiek veikta cita muitas atļauta apstrāde vai pielietošana, izņemot ārējā tranzīta procedūru, vai arī ražojumiem, kuri ir tikai novietoti brīvajā zonā vai brīvās zonas noliktavā un kas nav jāreģistrē apstiprināto preču uzskaitē.
- 9) Šī direktīva attiecas uz visiem ar aizsardzību saistītajiem ražojumiem, kas ir uzskaitīti Eiropas Savienības Kopējā militāro preču sarakstā¹⁰, ieskaitot subsistēmas, komponentus, rezerves daļas, tehnoloģiju nodošanu, uzturēšanu un remontēšanu.
- 10) Lai mazinātu draudus, kas ir saistīti ar šīs direktīvas pielikumā neuzskaitīto ar aizsardzību saistīto ražojumu sūtījumiem, dalībvalstīm jāspēj piemērot šo direktīvu minētajiem ar aizsardzību saistītajiem ražojumiem, tādējādi piemērojot attiecīgajiem ar aizsardzību saistītajiem ražojumiem tos pašus noteikumus.
- 11) Kopumā dalībvalstu normatīvo aktu, kas ierobežo ar aizsardzību saistīto ražojumu sūtījumus, mērķi ir nodrošināt cilvēktiesību aizsardzību, mieru, drošību un stabilitāti; šajā nolūkā attiecīgo ražojumu sūtījumus Kopienā licencē izcelsmes dalībvalsts un garantijas nodrošina saņēmēja dalībvalsts.
- 12) Ņemot vērā drošības garantijas, kas ir paredzētas šajā direktīva minēto mērķu aizsardzībai, dalībvalstīm vairs nevajadzēs ieviest vai saglabāt citus ierobežojumus šo mērķu sasniegšanai.
- 13) Šī direktīva neskar to noteikumu piemērošanu, kas ir vajadzīgi sabiedriskās kārtības aizsardzībai, piemēram, satiksmes drošības noteikumus.
- 14) Visus ar aizsardzību saistītos ražojumu sūtījumus Kopienā iepriekš atļauj ar vispārīgo, globālo vai atsevišķo sūtījumu licenci, kuru piešķir vai publicē dalībvalsts, kurā ir reģistrēts piegādātājs. Saskaņā ar iekšējā tirgus principiem licencei jābūt derīgai visā Kopienā; tranzītam citas dalībvalsts teritorijā vai importam citā dalībvalstī papildu licences nav vajadzīgas.

---

¹⁰ OV L 88, 29.3.2007., 58. lpp.

- 15) Dalībvalstis nosaka licences veidu ar aizsardzību saistītajiem ražojumiem vai ar aizsardzību saistīto ražojumu kategorijām un noteikumus un nosacījumus katrai sūtījumu licencei, ņemot vērā sūtījuma jutīgumu.
- 16) Attiecībā uz subsistēmām un komponentiem dalībvalstis pēc iespējas atturas no eksporta ierobežojumiem, apstiprinot saņēmēja deklarāciju par izmantošanu, ņemot vērā minēto subsistēmu un komponentu integrācijas līmeni saņēmēja paša ražojumos.
- 17) Lai vienkāršotu ar aizsardzību saistīto ražojumu sūtījumus, vispārīgās licences publicē kā dalībvalsts tiesību aktu, nodrošinot licences ar aizsardzību saistīto ražojumu sūtījumiem jebkura uzņēmuma vajadzībām, kurš izpilda noteikumus un nosacījumus, kas ir definēti katrā vispārīgajā licence
- 18) Vispārīgo licenci publicē ar aizsardzību saistīto ražojumu sūtījumiem bruņoto spēku vajadzībām, lai ievērojami uzlabotu piegāžu drošību visām dalībvalstīm, kas ir izvēlējušās iegādāties ražojumus Kopienā.
- 19) Vispārīgo licenci publicē subsistēmu un komponentu sūtījumiem sertificētu Eiropas aizsardzības uzņēmumu vajadzībām, lai sekmētu sadarbību un integrāciju starp šiem uzņēmumiem, īpaši veicinot piegāžu ķēdes optimizāciju un apjomradītus ietaupījumus.
- 20) Dalībvalstis, kas piedalās sadarbības programmā, var publicēt tādu vispārīgo licenci ar aizsardzību saistīto ražojumu sūtījumiem saņēmēju vajadzībām citā dalībvalstī (kas piedalās programmā), kura ir vajadzīga šīs sadarbības programmas īstenošanai. Tas uzlabotu nosacījumus dalībai sadarbības programmā uzņēmumiem, kas ir reģistrēti dalībvalstīs, kas piedalās minētajā programmā.
- 21) Dalībvalstīm ir jābūt iespējai publicēt papildu vispārīgās licences gadījumos, kad draudi cilvēktiesību aizsardzībai, mieram, drošībai un stabilitātei ir zemi, ņemot vērā ražojumu īpašības un attiecīgos saņēmējus.
- 22) Gadījumos, kad vispārīgo licenci nevar publicēt, dalībvalstis pēc pieprasījuma piešķir globālās licences atsevišķiem uzņēmumiem, izņemot gadījumus, ja pieprasījums attiecas uz vienu sūtījumu vai ja ražojuma raksturs un attiecīgais saņēmējs pamato atsevišķas licences piešķiršanu, ņemot vērā būtisko drošības interešu aizsardzību vai atbilstību attiecīgajiem starptautiskajiem neizplatīšanas režīmiem, eksporta kontroles nolīgumiem vai līgumiem.
- 23) Uzņēmumi informē kompetentās iestādes par vispārīgo licenču izmantošanu, ņemot vērā cilvēktiesību aizsardzības, miera, drošības un stabilitātes nodrošināšanu, kā arī, lai nodrošinātu pārskatāmu ziņošanu par ar aizsardzību saistītajiem ražojumiem demokrātiskās kontroles nozīmē.
- 24) Dalībvalstu rīcības brīvībai, izvirzot noteikumus un nosacījumus vispārīgajām, globālajām un atsevišķajām sūtījumu licencēm, jābūt pietiekoši elastīgai, lai turpinātu pašreizējo sadarbību saskaņā ar jau esošajiem starptautiskajiem režīmiem eksporta kontroles jomā. Tā kā lēmuma pieņemšana par eksporta licences piešķiršanu vai atteikšanu ir un būs katras dalībvalsts kompetencē, šāda sadarbība var balstīties tikai uz brīvprātīgu eksporta politikas koordinēšanu.

- 25) Piemērojot šo direktīvu, dalībvalstīm joprojām ir iespēja turpināt un turpmāk attīstīt starpvaldību sadarbību, kas patlaban *inter alia* notiek saskaņā ar priekšlīgumu.
- 26) Lai ar aizsardzību saistīto ražojumu izcelsmes dalībvalstī kompensētu vispārējās *ex-post* kontroles pakāpenisko aizstāšanu ar *ex-ante* kontroli, ir jāveido savstarpējās uzticēšanās nosacījumi, iekļaujot garantijas, kas nodrošina, ka ar aizsardzību saistītos ražojumus neeksportē, pārkāpjot eksporta ierobežojumus attiecībā uz trešām valstīm.
- 27) Dalībvalstis sadarbojas Eiropas Savienības Rīcības kodeksa ietvaros attiecībā uz ieroču eksportu, ko 1998. gada 8. jūnijā ir pieņēmusi Padome; šajā nolūkā tās piemēro kopīgus kritērijus, ievērojot brīvprātības principu, kā arī izmanto atteikumu paziņošanas un konsultāciju mehānismus, ņemot vērā pieaugošu konvergenci ar aizsardzību saistīto ražojumu eksporta politikas īstenošanā attiecībā uz trešām valstīm.
- 28) Piegādātāji informē saņēmējus par visiem ierobežojumiem, kas ir saistīti ar sūtījumu licencēm, lai nodibinātu savstarpēju uzticēšanos saistībā ar saņēmēja spēju ievērot šādus ierobežojumus pēc sūtījuma; tas īpaši attiecas uz pieprasījumu eksportam uz trešām valstīm.
- 29) Uzņēmumi lemj, vai priekšrocības, kas rodas no iespējas saņemt ar aizsardzību saistītos ražojumus saskaņā ar vispārīgo licenci, pamato sertifikācijas pieprasījumu. Sūtījumiem uzņēmumu grupas ietvaros ir iespējama vispārīgā sūtījumu licence gadījumos, ja grupas dalībnieki ir sertificēti attiecīgajās dalībvalstīs, kur tie ir reģistrēti.
- 30) Sertificēšanai ir vajadzīgi kopīgi kritēriji, lai varētu veidot savstarpēju uzticēšanos, īpaši uzticēšanos saņēmēju spējā ievērot eksporta ierobežojumus ar aizsardzību saistītajiem ražojumiem, kas ir saņemti no citas dalībvalsts saskaņā ar sūtījumu licenci.
- 31) Lai veicinātu savstarpējo uzticēšanos, ar aizsardzību saistīto ražojumu sūtījumu saņēmēji atsakas no šo ražojumu eksporta, ja sūtījuma licence ietver eksporta ierobežojumus.
- 32) Uzņēmumi, pieprasot licenci eksportam uz trešajām valstīm, paziņo kompetentajām iestādēm, vai tās ir ievērojušas visus eksporta ierobežojumus, ko dalībvalsts, kas ir izdevusi šo sūtījuma licenci, ir attiecinājusi uz ar aizsardzību saistīto ražojumu sūtījumiem.
- 33) Uzņēmumi sniedz eksporta licences apliecinājumu kompetentai muitas iestādei uz Kopienas kopējās ārējās robežas brīdī, kad notiek ar aizsardzību saistītā ražojuma eksports uz trešu valsti saskaņā ar sūtījumu licenci.
- 34) Ar aizsardzību saistīto ražojumu sarakstu pielikumā atjaunina atbilstīgi Eiropas Savienības Kopējam militāro preču sarakstam (*CML*).
- (35) Pakāpeniskai savstarpējās uzticēšanās veidošanai ir vajadzīgs, lai dalībvalstis noteiktu efektīvus pasākumus, kas var nodrošināt šīs direktīvas noteikumu izpildi, īpaši to noteikumu izpildi, kas paredz kopīgus sertificēšanas un turpmākas izmantošanas kritērijus ar aizsardzību saistītajiem ražojumiem pēc sūtījuma.
- (36) Gadījumos, ja izcelsmes dalībvalstij ir pamatotas šaubas, ka sertificēts saņēmējs ievēros visus nosacījumus, kas ir attiecināti uz minētā saņēmēja vispārīgo sūtījuma

licenci, dalībvalsts ne tikai informē pārējās dalībvalstis un Komisiju, bet arī spēj provizoriski apturēt šāda uzņēmuma sūtījumu licences, ņemot vērā attiecīgās dalībvalsts atbildību attiecībā uz cilvēktiesību aizsardzības, miera, drošības un stabilitātes nodrošināšanu.

- 37) Savstarpējās uzticēšanās stiprināšanai atliek normatīvo un administratīvo aktu piemērošanu, ko pieņem dalībvalstis, lai nodrošinātu šīs direktīvas prasību izpildi. Tādā veidā pirms šo noteikumu piemērošanas varētu novērtēt gūtos panākumus, balstoties uz Komisijas izstrādāto ziņojumu, kurā pamatā ir dalībvalstu sniegtā informācija par veiktajiem pasākumiem.
- 38) Komisija regulāri publicē ziņojumus par šīs direktīvas īstenošanu; ja vajadzīgs, ziņojumā var ietvert likumdošanas priekšlikumus.
- 39) Tā kā paredzēto pasākumu mērķi, proti, iekšējā tirgus izveidošanu, ieviešot obligātas licencēšanas sistēmas ar aizsardzību saistītajiem ražojumiem, dalībvalstu līmenī nevar sasniegt pietiekamā pakāpē, ņemot vērā pašreizējo licencēšanas procedūru atšķirības un sūtījumu pārrobežu raksturu, un šo mērķi var labāk īstenot Kopienas līmenī, Kopiena var veikt pasākumus saskaņā ar Līguma 5. pantā paredzēto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šī direktīva nepārsniedz to, kas ir vajadzīgs minēto mērķu sasniegšanai.
- 40) Šīs direktīvas īstenošanai vajadzīgie pasākumi jāpieņem saskaņā ar Padomes 1999. gada 28. jūnija Lēmumu 1999/468/EK, ar ko nosaka Komisijai piešķirto ieviešanas pilnvaru īstenošanas kārtību¹¹.
- 41) Konkrēti Komisijai piešķir pilnvaras pielikuma grozīšanai. Tā kā šie pasākumi ir vispārēji un ir paredzēti, lai grozītu šīs direktīvas nebūtiskus elementus, tie jāpieņem saskaņā ar regulatīvo procedūru, kas sīki aprakstīta Lēmuma 1999/468/EK 5.a pantā,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO DIREKTĪVU.

I nodaļa
Priekšmets, darbības joma un definīcijas

1. pants
Priekšmets

1. Šajā direktīvā paredz noteikumus un procedūras ar aizsardzību saistīto ražojumu sūtījumiem iekšējā tirgū.
2. Šī direktīva neietekmē dalībvalstu eksporta politiku.

---

¹¹ OV L 184, 17.7.1999., 23. lpp. Lēmumā grozījumi izdarīti ar Lēmumu 2006/512/EK (OV L 200, 22.7.2006., 11. lpp.).

2. pants
Darbības joma

1. Šo direktīvu piemēro ar aizsardzību saistītajiem ražojumiem.
2. Dalībvalstis var piemērot šīs direktīvas noteikumus *mutatis mutandis* ar aizsardzību saistīto ražojumu sūtījumiem, kas nav iekļauti pielikumā, bet kuru sūtījumi Kopienā rada līdzīgus draudus cilvēktiesību aizsardzībai, mieram, drošībai un stabilitātei.
3. Ja dalībvalsts izmanto 2. punktā paredzēto iespēju, tā publicē šo ražojumu sarakstu un informē Komisiju un parējās dalībvalstis.

3. pants
Definīcijas

Šajā regulā piemēro šādas definīcijas:

- (1) „ar aizsardzību saistītais ražojums” ir ikviens ražojums, kas ir īpaši izstrādāts militāram lietojumam un kas ir uzskaitīts pielikumā;
- (2) „sūtījums” ir tirdzniecības darījuma rezultātā ar aizsardzību saistītā ražojuma piegāde saņēmējam citā dalībvalstī;
- (3) „piegādātājs” ir juridiska vai fiziska persona, kas ir reģistrēta Kopienā un kas ir juridiski atbildīga par sūtījumu;
- (4) „saņēmējs” ir juridiska vai fiziska persona, kas ir reģistrēta Kopienā un kas ir juridiski atbildīga par sūtījuma saņemšanu citā dalībvalstī;
- (5) „sūtījuma licence” ir dalībvalsts valsts iestādes piešķirtā licence piegādātājiem pārvadāt ar aizsardzību saistītos ražojumus saņēmējam citā dalībvalstī;
- (6) „eksporta licence” ir licence piegādāt ar aizsardzību saistītos ražojumus saņēmējam trešā valstī.

II nodaļa
Sūtījumu licences

4. pants
Vispārīgi noteikumi

1. Ar aizsardzību saistīto ražojumu sūtījumiem starp dalībvalstīm jāsaņem iepriekšēja licence. Citas dalībvalsts papildu licences tranzītam dalībvalstu teritorijā vai ar aizsardzību saistīto ražojumu importam citā dalībvalstī nepieprasa, neskarot to noteikumu piemērošanu, kas ir vajadzīgi sabiedriskās kārtības aizsardzībai, piemēram, satiksmes drošības noteikumus.
2. Dalībvalstis piešķir piegādātājiem, kas ir reģistrēti to attiecīgajās teritorijās, vispārīgas, globālas vai atsevišķas licences.

3. Dalībvalstis izvēlas licences veidu ar aizsardzību saistītajiem ražojumiem vai ar aizsardzību saistīto ražojumu kategorijām saskaņā ar šā panta un 5., 6. un 7. panta noteikumiem.
4. Dalībvalstis izvirza noteikumus un nosacījumus sūtījumu licencēm, īpaši visus ierobežojumus attiecībā uz ar aizsardzību saistīto ražojumu eksportu uz trešām valstīm, ņemot vērā draudus, ko rada sūtījums saistībā ar cilvēktiesību aizsardzības, miera, drošības un stabilitātes nodrošināšanu. Dalībvalstis var turpināt un paplašināt starpvaldību sadarbību, lai sasniegtu šīs direktīvas mērķus.
5. Dalībvalstis izvirza noteikumus un nosacījumus sūtījumu licencēm subsistēmām un komponentiem, pamatojoties uz sūtījuma jutīguma novērtējumu saskaņā ar šādiem kritērijiem:
  - (a) subsistēmu un komponentu īpašības saistībā ar ražojumiem, kuros tos integrēs un saistībā ar visiem gatavo ražojumu gala izmantojuma veidiem, kas var radīt pamatu šaubām.
  - (b) subsistēmu un komponentu nozīmīgums saistībā ar ražojumiem, kuros tos integrēs.
6. Izņemot gadījumus, kad dalībvalstis uzskata subsistēmu vai komponentu sūtījumus par jutīgiem, dalībvalstis atturas no eksporta ierobežojumiem šādām subsistēmām vai komponentiem, ja saņēmējs iesniedz deklarāciju par izmantošu, ar ko apliecina, ka subsistēmas vai komponenti, uz kuriem attiecas sūtījumu licences, ir integrēti saņēmēja paša ražojumos, tāpēc vēlāk minētās subsistēmas vai komponentus nav iespējams pārvest vai eksportēt.
7. Dalībvalstis jebkurā laikā var atsaukt vai ierobežot sūtījumu licenču izmantošanu, kuras tās ir izdekušas, būtisko drošības interešu aizsardzības nolūkos.
8. Dalībvalstis nosaka sūtījumu licenču saņēmējus nediskriminējošā veidā, ja vien nepastāv vajadzība aizsargāt to būtiskās drošības intereses.

5. pants

Vispārīgās sūtījumu licences

1. Dalībvalstis publicē vispārīgās sūtījumu licences, tieši piešķirot licences piegādātājiem, kas ir reģistrēti to teritorijā un kas izpilda noteikumus un nosacījumus, kurus attiecinā uz licencēm, lai veiktu vairākus ar aizsardzību saistīto ražojumu sūtījumus saņēmēju kategorijai vai saņēmēju kategorijām, kas atrodas citā dalībvalstī, vismaz šādos gadījumos:
  - (a) saņēmējs ir dalībvalsts bruņoto spēku vienība;
  - (b) saņēmējs ir uzņēmums, kas ir sertificēts saskaņā ar 9. pantu.
2. Dalībvalstis, kas piedalās starpvaldību sadarbības programmā starp dalībvalstīm attiecībā uz vienu vai vairāku ar aizsardzību saistīto ražojumu attīstību, ražošanu un izmantošanu, var publicēt tādu vispārīgo licenci sūtījumiem uz citu dalībvalsti (kas piedalās programmā), kura ir vajadzīga šīs sadarbības programmas īstenošanai.

6. pants
Globālo sūtījumu licences

1. Dalībvalstis piešķir globālās sūtījumu licences atsevišķiem piegādātājiem pēc pieprasījuma, atļaujot vienu vai vairākus sūtījumus vienam vai vairākiem ar aizsardzību saistīto ražojumu saņēmējiem citā dalībvalstī.
2. Dalībvalstis pēc pieprasījuma katrā globālā sūtījuma licencē nosaka ar aizsardzību saistītos ražojumus vai ražojumu kategorijas, uz kurām attiecas globālā sūtījuma licence, apstiprinātos saņēmējus vai saņēmēju kategoriju, un licences termiņu.

Globālās sūtījumu licences termiņš ir vismaz 3 gadi.

7. pants
Atsevišķas pārvadājumu licences

Dalībvalstis piešķir atsevišķas sūtījumu licences atsevišķam piegādātājam pēc pieprasījuma, atļaujot vienu ar aizsardzību saistīto ražojumu sūtījumu vienam saņēmējam vienīgi šādos gadījumos:

- (a) ja licences pieprasījums ir ierobežots uz vienu sūtījumu;
- (b) ja tas ir vajadzīgs būtisko drošības interešu aizsardzībai;
- (c) ja tas ir vajadzīgs attiecīgo starptautisko neizplatīšanas režīmu, eksporta kontroles nolīgumu vai līgumu prasību izpildei.

III nodaļa
Informācija, sertifikācija un eksportēšana pēc nosūtīšanas

8. pants
Informācija, ko sniedz piegādātāji

1. Dalībvalstis nodrošina, ka ar aizsardzību saistīto ražojumu piegādātāji informē saņēmējus par noteikumiem un nosacījumiem sūtījumu licencēm attiecībā uz ražojumiem, kas ir saistīti ar aizsardzību.
2. Dalībvalstis nodrošina, lai piegādātāji informētu kompetentās iestādes par nodomu pirmo reizi izmantot vispārīgo sūtījumu licenci.
3. Dalībvalstis nodrošina, ka piegādātāji saskaņā ar attiecīgajā dalībvalstī spēkā esošo praksi, veiktu savu eksporta darījumu uzskaiti.

Šādā uzskaitē ietver tirdzniecības dokumentus, kuros ir šāda informācija:

- (a) ar aizsardzību saistītā ražojuma apraksts;
- (b) ar aizsardzību saistītā ražojuma daudzums un sūtījumu datums;
- (c) piegādātāja un saņēmēja nosaukums un adrese;

- (d) ja zināms, ar aizsardzību saistītā ražojuma galīgā izmantošana un galīgais izmantotājs;
  - (e) apliecinājums par to, ka ar aizsardzību saistīto ražojumu saņēmējam ir sniegta informācija par ierobežojumiem, ko attiecina uz sūtījuma licenci.
4. Uzskaites dokumentus, kas minēti 3. punktā glabā vismaz trīs gadus pēc tā kalendārā gada beigām, kurā veikts eksports. Tos pēc pieprasījuma iesniedz kompetentajām dalībvalsts iestādēm, kurā eksportētājs ir reģistrēts.

9. pants *Sertificēšana*

1. Dalībvalstis izraugās kompetentās iestādes, kas veic saņēmēju sertifikēšanu, kas ir reģistrēti to attiecīgajās teritorijās.
2. Ar sertifikēšanu jo īpaši nosaka saņēmēja spēju ievērot eksporta ierobežojumus ar aizsardzību saistītajiem ražojumiem, kas ir saņemti no citas dalībvalsts atbilstīgi sūtījuma licencei saskaņā ar šādiem kritērijiem:
- (a) apliecināta pieredze un reputācija aizsardzības jomā, konkrētāk apstiprināta ar licenci ražot un pārdot ar aizsardzību saistītos ražojumus un ar to, ka uzņēmumā ir nodarbināti pieredzējuši vadītāji;
  - (b) atbilstoša rūpnieciska kopienā (ar aizsardzību saistīto ražojumu jomā), īpaši spēja integrēt sistēmas vai subsistēmas;
  - (c) augstākā līmeņa vadošā darbinieka nozīmēšana par personīgi atbildīgo personu attiecībā uz sūtījumiem un eksportu;
  - (d) uzņēmuma c) apakšpunktā minētā vadošā darbinieka parakstītais rakstiskais apliecinājums, ka viņa uzņēmums veiks visus vajadzīgos pasākumus, lai ievērotu un īstenotu visus konkrētos nosacījumus saistībā ar visu konkrēto komponentu vai ražojumu galīgo izmantošanu un eksportu;
  - (e) uzņēmuma c) apakšpunktā minētā vadošā darbinieka parakstītais rakstiskais apliecinājums pienācīgi rūpīgi sniegt kompetentajām iestādēm sīku informāciju, atbildot uz pieprasījumiem attiecībā uz visu eksportēto ražojumu galīgiem izmantotājiem vai galīgo izmantojumu, kurus uzņēmums saskaņā ar sūtījuma licenci ir nosūtījis vai saņēmis no citas dalībvalsts.
  - (f) uzņēmuma c) apakšpunktā minētā vadošā darbinieka parakstītais apraksts par iekšējo atbilstības programmu vai eksporta pārvaldības sistēmu, kas ir ieviesta uzņēmumā.

f) apakšpunktā pirmajā daļā minētajā aprakstā sniedz datus par organizatoriskiem, personāla un tehniskiem resursiem, kas ir piešķirti sūtījumu un eksporta pārvaldībai, par atbildības jomu uzņēmuma struktūrā, iekšējām revīzijas procedūrām, izpratnes

veidošanas un personāla apmācības pasākumiem, fiziskās un tehniskās drošības pasākumiem, kā arī par uzskaites dokumentācijas glabāšanu un sūtījumu un eksporta izsekojamību.

3. Sertifikātos ietver šādu informāciju:

- (a) kompetentā iestāde, kas ir izdevusi sertifikātu;
- (b) saņēmēja nosaukums un adrese;
- (c) apliecinājums, ka saņēmējs atbilst 2. punktā minētajiem kritērijiem;
- (d) sertifikāta izdošanas datums un derīguma termiņš.

d) punktā minētā sertifikāta termiņš nedrīkst pārsniegt 5 gadus.

4. Sertifikātos var iekļaut šādus papildu nosacījumus:

- (a) informācijas sniegšanai, kas ir vajadzīga, lai pārbaudītu atbilstību kopīgiem kritērijiem;
- (b) sertifikāta pārtraukšanai vai atsaukšanai.

5. Kompetentās iestādes regulāri uzrauga saņēmēja atbilstību 2. punktā minētajiem kritērijiem, un visiem nosacījumiem, kurus attiecina uz sertifikātiem, kas ir minēti 4. punktā.

6. Dalībvalstis atzīst visus sertifikātus, kas ir izdoti citās dalībvalstīs.

7. Ja kompetentā iestāde konstatē, ka sertifikāta turētājs, kas ir reģistrēts attiecīgās dalībvalsts teritorijā, vairs neatbilst 2. punktā minētajiem kritērijiem un visiem nosacījumiem, kas ir minēti 4. punktā, minētā iestāde veic atbilstošus pasākumus. Šādi pasākumi var ietvert sertifikāta atsaukšanu. Kompetentā iestāde informē Komisiju un pārējās dalībvalstis par pieņemto lēmumu.

8. Dalībvalstis publicē un regulāri atjaunina sertificēto saņēmēju sarakstu, un informē par to pārējās dalībvalstis un Komisiju

Komisija publisko šo informāciju tās tīmekļa vietnē.

10. pants *Eksporta ierobežojumi*

1. Dalībvalstis nodrošina, lai ar aizsardzību saistīto ražojumu saņēmēji, piesakoties eksporta licencei, apstiprinātu kompetentajām iestādēm, ka tie ir ievērojuši eksporta ierobežojumu nosacījumus, ja uz šādiem ražojumiem, kas saņemti no citas dalībvalsts saskaņā ar licenci, attiecas šie ierobežojumi.
2. Ja paredzētajam eksportam ir vajadzīgs izcelsmes dalībvalsts apstiprinājums, bet tas nav saņemts, dalībvalstis apspriežas ar izcelsmes dalībvalsti.

IV nodaļa
Sadarbība muitas un administrēšanas jomā

11. pants
Sadarbība muitas jomā

1. Dalībvalstis nodrošina, ka, kārtojot formalitātes ar aizsardzību saistīto ražojumu eksportam, muitas iestādē, kas ir atbildīga par eksporta deklarācijas noformēšanu, eksportētājs sniedz apliecinājumu par jebkādas vajadzīgās eksporta licences saņemšanu.
2. Neskarot Padomes Regulu (EK) Nr. 2913/92¹², dalībvalstis ne vairāk kā uz 30 dienām var apturēt ar aizsardzību saistīto ražojumu eksportu no savas teritorijas vai, ja vajadzīgs, citādā veidā aizkavēt ar aizsardzību saistīto ražojumu, kas saņemti no citas dalībvalsts saskaņā ar licenci un ir integrēti citā ar aizsardzību saistītajā ražojumā, izvešanu no Kopienas teritorijas, ja dalībvalsts uzskata, ka:
  - (c) attiecīgā informācija par ierobežojumiem eksportam uz trešām valstīm attiecībā uz ar aizsardzību saistītajiem ražojumiem, kas ir iekļauti sūtījuma licencē, nav ievērota brīdī, kad piešķir eksporta licence;
  - (d) kopš eksporta licences izdošanas apstākļi ir būtiski mainījušies.
3. Dalībvalstis var noteikt, ka muitas formalitātes ar aizsardzību saistīto ražojumu eksportam kārtojamas tikai šim nolūkam pilnvarotās muitas iestādēs.
4. Dalībvalstis, kas izmanto 3. punktā noteiktās iespējas, informē Komisiju par pilnvarotajām muitas iestādēm. Komisija publicē informāciju *Eiropas Savienības Oficiālā Vēstneša C* sērijā.

12. pants
Informācijas apmaiņa

Rīkojoties saziņā ar Komisiju, dalībvalstis veic visus vajadzīgos pasākumus, lai izveidotu tiešu sadarbību un īstenotu informācijas apmaiņu starp kompetentajām iestādēm.

V nodaļa
Ar aizsardzību saistīto ražojumu saraksta atjaunināšana

13. pants
Pielikuma pielāgošana

1. Komisija atjaunina ar aizsardzību saistīto ražojumu sarakstu atbilstīgi Eiropas Savienības Kopējam militāro preču sarakstam (*CML*).

---

¹² OV L 302, 19.10.1992., 1. lpp.

2. Šos pasākumus, kas ir paredzēti, lai grozītu nebūtiskus šīs direktīvas elementus, pieņem saskaņā ar 14. panta 2. punktā sīki aprakstīto regulatīvo procedūru.

14. pants
Komiteja

1. Komisijai palīdz komiteja.
2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Lēmuma 1999/468/EK 5.a panta 1. līdz 4. punktu un 7. pantu, ņemot vērā minētā lēmuma 8. panta noteikumus.

VI nodaļa
Nobeiguma noteikumi

15. pants
Aizsargpasākumi

1. Ja dalībvalsts, kas izsniedza licenci, uzskata, ka pastāv nopietni draudi, ka jebkāds no sertificētiem saņēmējiem citā dalībvalstī neievēros jebkādu no nosacījumiem, kas ir saistīti ar sūtījuma vispārīgo licenci, minētā dalībvalsts informē pārējās dalībvalstis un pieprasa stāvokļa novērtējumu.
2. Gadījumā, ja šaubas joprojām pastāv, dalībvalsts var provizoriski apturēt vispārīgās sūtījuma licences attiecībā uz šiem uzņēmumiem. Tā informē pārējās dalībvalstis un Komisiju par iemesliem drošības pasākumam. Dalībvalsts, kas īstenoja drošības pasākumu, var nolemt to atcelt, ja tā uzskata, ka minētais pasākumus vairs nav pamatots.

16. pants
Ziņojumu sniegšana

1. Komisija ziņo par šādiem dalībvalstu veiktajiem pasākumiem, ņemot vērā šīs direktīvas transponēšanu, un jo īpaši 9.–12. un 15. pantu līdz [12 mēneši pēc šīs direktīvas transponēšanas dienas].
2. Komisija ne vēlāk kā [5 gadi pēc šīs direktīvas spēkā stāšanās dienas] iesniedz regulāru ziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei par attiecīgās direktīvas īstenošanu un tās ietekmi uz Eiropas aizsardzības aprīkojuma tirgus tendencēm un Eiropas aizsardzības rūpnieciskās un tehniskās bāzes attīstību, ja vajadzīgs, pievienojot tiesību akta priekšlikumu.

17. pants
Transponēšana

1. Dalībvalstis ne vēlāk kā līdz [spēkā stāšanās diena + 18 mēneši] pieņem un publicē normatīvos un administratīvos aktus, kas vajadzīgi, lai izpildītu šo direktīvu. Tās

nekavējoties nosūta Komisijai minēto tiesību aktu tekstus, kā arī minēto tiesību aktu un šīs direktīvas atbilstības tabulu.

Tās piemēro minētos noteikumus no *[spēkā stāšanās diena + 18 mēneši]*.

Kad dalībvalstis pieņem minētos noteikumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālajai publikācijai. Dalībvalstis nosaka, kā izdarāma šāda atsauce.

2. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus to tiesību aktu galvenos noteikumus, ko tās pieņēmušas jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

18. pants
Stāšanās spēkā

Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

19. pants
Adresāti

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Briselē, [..]

Eiropas Parlamenta vārdā —
priekšsēdētājs

Padomes vārdā —
priekšsēdētājs

PIELIKUMS

ML1 GLUDSTOBRA IEROČI AR KALIBRU LĪDZ 20 MM, CITI IEROČI UN AUTOMĀTISKIE IEROČI AR 12,7 MM (0,50 COLLU KALIBRS) VAI MAZĀKU KALIBRU UN PIEDERUMI, KĀ ARĪ ŠIEM IEROČIEM ĪPAŠI IZSTRĀDĀTAS SASTĀVDAĻAS:

a. šautenes, karabīnes, revolveri, pistoles, automāti un ložmetēji;

Piezīme Pozīcijā ML1.a. kontrole nav paredzēta:

1. musketēm, šautenēm un karabīnēm, kas ražotas pirms 1938. gada;
2. pirms 1890. gada ražotu muskešu, šauteņu un karabīņu kopijām;
3. pirms 1890. gada ražotiem revolveriem, pistolēm un ložmetējiem, un to kopijām.

b. gludstobra ieroči:

1. militāram lietojumam īpaši izstrādāti gludstobra ieroči;
2. citi gludstobra ieroči:
  - a. pilnībā automātiski;
  - b. pusautomātiski vai pumpja darbības tipa;

c. šaujamo ieroči, kuros izmanto bezčaulu munīciju;

d. ieroču klusinātāji, ieroču balsti, aptveres, ieroču tēmēkļi un liesmu slāpētāji, kuri uzskaitīti punktos ML1.a., ML1.b. vai ML1.c. un to apakšpunktos.

1. piezīme Pozīcija ML1 neparedz kontroli gludstobra ieročiem, kurus izmanto medībās vai sportā. Tādi ieroči nedrīkst būt īpaši izstrādāti militāram lietojumam vai pilnībā automātiski.

2. piezīme Pozīcija ML1 neparedz kontroli ieročiem, kuri īpaši izstrādāti lietošanai ar tukšu munīciju un kurus nevar izmantot šaušanai ar munīciju, uz kuru attiecināta kontrole.

3. piezīme Pozīcijā ML1 nav paredzēta kontrole ieročiem, kuros izmanto apmales (rantes) kapsulas munīciju, ja tie nav pilnībā automātiski.

4. piezīme Pozīcijā ML1.d. nav paredzēta kontrole optiskiem tēmēkļiem, kam nav elektroniskas attēlu apstrādes ierīču, ar palielinājumu līdz četrām reizēm, ja vien tie nav īpaši paredzēti vai pielāgoti militāram lietojumam.

ML2 GLUDSTOBRA IEROČI AR 20 MM VAI LIELĀKU KALIBRU, CITI IEROČI VAI BRUŅOJUMS AR LIELĀKU KALIBRU PAR 12,7 MM (0,50 COLLU KALIBRS), PALAIŠANAS IERĪCES UN PIEDERUMI, KĀ ARĪ TĀDIEM IEROČIEM ĪPAŠI IZSTRĀDĀTAS SASTĀVDAĻAS:

- a. lielgabali, haubices, artilērijas ieroči, mīnmetēji, prettanku ieroči, granātu metēji, militārie liesmu metēji, bises, bezatsitiena šautenes, gludstobra ieroči un šiem ieročiem paredzētas raksturinformācijas slāpēšanas ierīces;
1. piezīme Pozīcijā ML2.a. ietilpst inžektori, mērierīces, rezervuāri un citas īpaši izstrādātas sastāvdaļas, ko lietot ar šķidrās degvielas dzītiem lādiņiem ierīcēs, kuras uzskaitītas ML2.a.
2. piezīme Pozīcijā ML2.a. neietilpst:
1. pirms 1938. gada ražotas musketes, bises un karabīnes;
  2. pirms 1890. gada ražotu muskešu, bisu un karabīņu kopijas.
- b. dūmu aizsegi, gāze un pirotehnikas metēji vai ģeneratori;
- Piezīme Pozīcija ML2.b. neattiecas uz raķešpistolēm.
- c. optiski tēmēkļi.

ML3 MUNĪCIJA UN DETONĀCIJAS IEKĀRTAS, UN TĀM ĪPAŠI IZSTRĀDĀTAS SASTĀVDAĻAS:

- a. munīcija ieročiem, kuru kontrole ir paredzēta pozīcijās ML1, ML2 vai ML12;
- b. degļi, kas īpaši izstrādāti munīcijai, kura uzskaitīta ML3.a.
1. piezīme Īpaši izstrādātas sastāvdaļas ir:
- a. metāla vai plastmasas izstrādājumi, aizdedzes kapsules, ložu čaulas, patronlentes, rotējošas lentes, rotējošās lentes un munīcijas metāla daļas;
  - b. uzspridzinātājiem drošinātāji un uzvilkšanas ierīces, degļi, sensori un ieroses ierīces;
  - c. enerģijas avoti, kas nodrošina vienreizēju operatīvo augstas enerģijas izlādi;
  - d. munīcijas kastes no ugunsnedrošiem materiāliem;
  - e. submunīcija, piemēram, mazkalibra lādiņi, mīnas un vadāmi mazkalibra šāviņi.
2. piezīme ML3.a. neattiecas uz salūta patronām bez lodes un munīcijas maketiem ar caurdurtām patronām.

3. piezīme Pozīcija ML3.a. neparedz kontroli patronām, kuras īpaši izstrādātas šādiem nolūkiem:

- a. signalizēšanai;
- b. munīcija putnu biedēšanai; vai
- c. munīcija gāzes aizdedzināšanai naftas atradnēs.

ML4 MILITĀRAM LIETOJUMAM ĪPAŠI IZSTRĀDĀTAS BUMBAS, TORPĒDAS, RAĶETES, CITAS SPRIDZINĀŠANAS IERĪCES UN LĀDIŅI, UN AR TIEM SAISTĪTAS IERĪCES UN PIEDERUMI, UN TIEM ĪPAŠI IZSTRĀDĀTAS SASTĀVDAĻAS:

N. B. Vadības un navigācijas ierīces sk. ML11 pozīcijas 7. paskaidrojumā.

- a. bumbas, torpēdas, granātas, dūmu granātas, raķetes, mīnas, dziļumbumbas, grāvējlādiņi, grāvējiekārtas un graušanas komplekti, “pirotehnikas” ierīces, lādiņi un simulatori (t. i., ierīces, kas simulē šo priekšmetu īpašības);

Piezīme Pozīcijā ML4.a. iekļauts:

1. dūmu granātas, degbumbas, aizdedzināšanas bumbas un spridzekļi;
  2. raķešu sprauslas un daudzkārt lietojamo raķešu uzgaļi.
- b. ierīces, kas īpaši izstrādātas lai rīkotos, kontrolētu, aktivētu, apgādātu ar enerģiju no vienreizējā operatīvā enerģijas avota, palaistu, izvietotu, savāktu, izlādētu, izdarītu mānu manevrus, traucētu, detonētu vai atklātu kādu no priekšmetiem, kuru kontrole paredzēta pozīcijā ML4.a.

Piezīme ML4.b. ietilpst:

1. Pārvietojamas gāzes šķidrīnāšanas iekārtas, kuras dienas laikā var saražot 1 000 vai vairāk kg sašķidrīnātas gāzes.
2. Peldoši elektrokabeļi magnētisku mīnu meklēšanai.

Tehnisks paskaidrojums

Pārnēsājamas ierīces, kas pēc savas konstrukcijas ir domātas tikai metālisku priekšmetu atklāšanai un nespēj atšķirt mīnas no citiem metāliskiem objektiem, netiek uzskatītas par īpaši izstrādātām, lai atklātu priekšmetus, kuru kontrole ir paredzēta pozīcijā ML4.a.

ML5 MILITĀRAM LIETOJUMAM ĪPAŠI IZSTRĀDĀTAS APŠAUDES KORIGĒŠANAS UN AR TO SAISTĪTAS TRAUKSMES UN BRĪDINĀJUMA IERĪCES UN SISTĒMAS, PĀRBAUDES UN REGULĒŠANAS, UN PRETDARBĪBAS IERĪCES, KĀ ARĪ TĀM ĪPAŠI IZSTRĀDĀTAS SASTĀVDAĻAS UN PIEDERUMI:

- a. optiski tēmēkļi, bombardēšanas vadības datori, tēmēšanas iekārtas un ieroču kontroles sistēmas;
- b. mērķu izvēles, mērķēšanas, attāluma mērīšanas, novērošanas vai sekošanas sistēmas; atklāšanas, datu apkopošanas, atpazīšanas vai identificēšanas ierīces un sensoru integrācijas iekārtas;
- c. pretpasākumu ierīces priekšmetiem, kuru kontrole paredzēta pozīcijās ML5.a. vai ML5.b.;
- d. pārbaudes un regulēšanas ierīces, kas īpaši izstrādātas priekšmetiem, kuru kontrole paredzēta pozīcijās ML5.a. vai ML5.b.

ML6 SAUSZEMES TRANSPORTLĪDZEKĻI UN TO SASTĀVDAĻAS:

N. B. Vadības un navigācijas ierīces sk. ML11 pozīcijas 7. paskaidrojumā.

- a. sauszemes transportlīdzekļi un to sastāvdaļas, kas īpaši izstrādāti vai pielāgoti militāram lietojumam;

Tehnisks paskaidrojums

Pozīcijā ML6.a. termins sauszemes transportlīdzekļi attiecas arī uz treileriem.

- b. pilnpiedziņas transportlīdzekļi, derīgi braukšanai bezceļa apstākļos un ražoti ar vismaz III līmeņa (NIJ 0108.01, 1985. gada septembris, vai līdzvērtīgs attiecīgas valsts standarts) vai labākiem ballistiskās aizsardzības materiāliem - vai tādi uz tiem uzstādīti.

N. B. Sk. ar pozīciju ML13.a.

1. piezīme Pozīcijā ML6.a. iekļauts:

- a. tanki un citi bruņoti kaujas transportlīdzekļi un militāri transportlīdzekļi, kam uzstādītas ieroču platformas vai ierīces, ar ko izvietot mīnas vai palaist munīciju, ko paredzēts kontrolēt pozīcijā ML4;
- b. bruņumašīnas;
- c. amfībijas un transportlīdzekļi dziļu ūdensšķēršļu pārvarēšanai;
- d. glābšanas transportlīdzekļi un transportlīdzekļi munīcijas un ieroču sistēmu vilkšanai vai pārvadāšanai, un ar tiem saistītas iekrāvējierīces.

2. piezīme Sauszemes transportlīdzekļu pielāgošana militāram lietojumam, lai to kontrole būtu paredzēta pozīcijā ML6.a., ir strukturāla, elektriska vai mehāniska pielāgošana, izmantojot vienu vai vairākas militārām vajadzībām īpaši izstrādātas sastāvdaļas. Tādas sastāvdaļas ir:
- īpaši izstrādātas ložu necaurļaidīgas pneimatiskas riepas vai riepas, ar ko var braukt, ja tajās nav spiediena;
  - riepu spiediena kontrolsistēmas, ko darbina no braucoša transportlīdzekļa iekšpuses;
  - bruņas vitāli svarīgiem mezgliem (piem., transportlīdzekļu degvielas tvertnēm vai kabīnēm);
  - īpaši ieroču kronšteini vai uzstādīšanas platformas;
  - maskēšanās apgaismes ierīces.
3. piezīme Pozīcijā ML6 kontrole nav paredzēta bruņotiem vai ar ballistisko aizsardzību aprīkoti civiliem automobiļiem vai kravas transporta līdzekļiem, kas ir izstrādāti vai pielāgoti naudas vai vērtslietu pārvadāšanai.

ML7 ĶĪMISKAS KAUVASVIELAS VAI BIOĻĢISKI TOKSISKI AĢENTI, “VIELAS NEKĀRTĪBU NOVĒRŠANAI”, RADIOAKTĪVI MATERIĀLI, AR TIEM SAISTĪTAS IERĪCES, TO SASTĀVDAĻAS UN MATERIĀLI:

- bioloģiski toksiski aģenti un radioaktīvi materiāli, kas “piemēroti militārām vajadzībām”, lai cilvēkiem vai dzīvniekiem, iekārtām, ražai vai apkārtējai videi nodarītu kaitējumu vai postījumus;
- ķīmisko ieroču vielas, tostarp:
  - neiroparalītiskas ķīmiskas vielas:
    - O-Alkil- (kas līdzinās C10 vai mazāks par to, arī cikloalkils) alkil- (metil-, etil-, n-propil- vai izopropil-) fluorofosfonāti:
zarīns (GB), O-izopropilmetilfluorofosfonāts (CAS 107-44-8); un
zomāns (GD), o-pinakolilmetilfluorofosfonāts (CAS 96-64-0);
    - O-Alkil- (kas līdzinās C10 vai mazāks par to, arī cikloalkil-) N,N dialkil- (metil-, etil-, n-propil- vai izopropil-) amidociānfosfāti:
tabūns (GA), O-etil-N,N-dimetilamīnciānfosfāts (CAS 77-81-6);
    - O-Alkil (H vai kas līdzinās C10, vai mazāks par to, arī cikloalkil) S-2-dialkil (metil, etil, n-propil vai izopropil) amīnetilalkil (metil, etil, n-propil vai izopropil) tiofosfonāti un attiecīgi alkilēti un protonēti sāļi:

VX: O-etil S-2-S-diizopropilamīnetilmetiltiofosfonāts (CAS 50782-69-9);

2. ķīmiskas kairinātājvielas:

a. sēra iprīti, piemēram:

1. 2-hloretilhlormetilsulfīds (CAS 2625-76-5);
2. 3. bis(2-hloretil) sulfīds (iprīts) (CAS 505-60-2);
3. bis(2-hloretiltio) metāns (CAS 63869-13-6);
4. 1,2-bis (2-hloretiltio) etāns (CAS 3563-36-8);
5. 1,3-bis (2-hloretiltio) -n-propāns (CAS 63905-10-2);
6. 1,4-bis (2-hloretiltio) -n-butāns (CAS 142868-93-7);
7. 1,5-bis (2-hloretiltio) -n-pentāns (CAS 142868-94-8);
8. bis(2-hloretiltiometil) ēteris (CAS 63918-90-1);
9. bis(2-hloretiltioetil) ēteris (CAS 63918-89-8);

b. luizīti:

1. 2-hlorvinildihlorarsīns (CAS 541-25-3);
2. tris (2-hlorvinil) arsīns (CAS 40334-70-1);
3. bis (2-hlorvinil) hlorarsīns (CAS 40334-69-8);

c. slāpekļa iprīti:

1. HN1: bis (2-hloretil) etilamīns (CAS 538-07-8);
2. HN2: bis (2-hloretil) metilamīns (CAS 51-75-2);
3. HN3: tris (2-hloretil) amīns (CAS 555-77-1);

3. ķīmiskas paralizētājvielas, piemēram:

a. 3-hinuklidinilbenzilāts (BZ) (CAS 6581-06-2);

4. ķīmiski defolianti, piemēram:

a. butil 2-hlor-4-fluorofenooksietāts (LNF);

b. 2,4,5-trihlorfenoksi- etiķskābes maisījums ar 2,4-dihlorfenoksi- etiķskābi (Agent Orange);

c. ķīmisko kaujasvielu binārie prekursori un pamatprekursori:

1. alkil (metil, etil, n-opil vai izopropil) fosfonildifluorīdi:
DF: metilfosfonildifluorīds (CAS 676-99-3);
  2. O-alkils (H vai līdzinās C10, vai ir mazāks par to, arī cikloalkils) O-2-dialkils (metil, etil, n-propil vai izopropil) aminoetilalkils (metil, etil, n-propil vai izopropil) fosfonāti un attiecīgi alkilu un protonu sāļi, piemēram:
QL: O-etil-2-di-izopropilaminoetilmetilfosfonīts (CAS 57856-11-8);
  3. hlorzarīns: O-izopropilmetilhlorfosfonāts (CAS 1445-76-7);
  4. hlorzomāns: O-pinakolilmetilhlorfosfonāts (CAS 7040-57-5);
- d. “vielas nekārtību novēršanai”, tajās ietilpstošās aktīvās ķīmikālijas un to kombinācijas, tostarp:
1. α -Brombenzenacetitrils, (brombenzilcianīds) (CA) (CAS 5798-79-8);
  2. [(2-hlorfenil) metilēn] propāndinitrils (o-hlorobenzilmalononitris) (CS)(CAS 2698-41-1);
  3. 2-hlor-1-feniletanons, fenacilhlorīds (ω -hloracetofenons) (CN) (CAS 532-27-4);
  4. dibenz-(b, f)-1,4-oksazepīns (CR) (CAS 257-07-8);
  5. 10-hlor-5,10-dihydrofenarsazīns (fenarsazīnhlorīds) (Adamsite) (DM) (CAS 578-94-9);
  6. N-nonanoilmorfolīns (MPA) (CAS 5299-64-9);
1. piezīme Pozīcijā ML7.d. kontrole nav paredzēta “vielām nekārtību novēršanai”, ja tās ir iesaiņotas individuālām, paš aizsardzības vajadzībām.
  2. piezīme Pozīcijā ML.7.d. kontrole nav paredzēta vielu sastāvā ietilpstošām aktīvām ķīmikālijām un to kombinācijām, ja tās ir atpazīstamas kā vajadzīgas pārtikas ražošanai vai medicīnai un attiecīgi iesaiņotas;
- e. militāram lietojumam īpaši izstrādātas vai pielāgotas iekārtas, ar ko izsmidzināt jebkuru no šīm vielām, un īpaši izstrādātas to sastāvdaļas:
1. vielas vai materiāli, kuru kontrole paredzēta pozīcijā ML7.a., ML7.b. vai ML7.d.; vai
  2. no pozīcijā ML7.c. uzskaitītajiem prekursoriem izgatavotās ķīmiskas kaujasvielas;
- f. dezaktivācijas un aizsardzības iekārtas un tām īpaši izstrādātas sastāvdaļas, kā arī īpaši izstrādāti ķīmiski maisījumi:

1. militāram lietojumam īpaši izstrādātas vai pielāgotas iekārtas un tām īpaši izstrādātas sastāvdaļas, lai aizsargātos pret materiāliem, kuru kontrole paredzēta pozīcijā ML7.a., ML7.b. vai ML7.d.;
2. militāram lietojumam īpaši izstrādātas vai pielāgotas iekārtas un tām īpaši izgatavotas sastāvdaļas, lai dezaktivētu objektus, kas piesārņoti ar materiāliem, kuru kontrole paredzēta pozīcijā ML7.a. vai ML7.b.;
3. ķīmikāliju maisījumi, īpaši izstrādāti, lai dezaktivētu objektus, kas piesārņoti ar materiāliem, kuru kontrole paredzēta pozīcijā ML7.a. vai ML7.b.;

Piezīme Pozīcijā ML7.f.1. iekļauts:

- a. īpaši izstrādātas gaisa kondicionēšanas sistēmas, lai filtrētu radioaktīvu, bioloģisku vai ķīmisku piesārņojumu;
- b. aizsargtērpi;

N. B. Civilām vajadzībām paredzētas gāzmaskas, aizsargiekārtas un dezaktivācijas iekārtas – sk. arī pozīciju 1A004 ES Divējāda lietojuma preču sarakstā.

- g. militāram lietojumam īpaši izstrādātas vai pielāgotas iekārtas un tām īpaši izgatavotas sastāvdaļas, lai atklātu vai identificētu materiālus, kuru kontrole paredzēta pozīcijā ML7.a., ML7.b. vai ML7.d.;

Piezīme Pozīcijā ML7.g. nav paredzēta kontrole personālajiem radiācijas dozimetriem.

N. B. Sk. arī pozīciju 1A004 ES Divējāda lietojuma preču sarakstā.

- h. īpaši izstrādāti vai apstrādāti “biopolimēri”, kā arī īpašas to ražošanai izmantotas šūnu kultūras, lai atklātu vai identificētu ķīmisko ieroču vielas, kuru kontrole paredzēta pozīcijā ML7.b.;
- i. “biokatalizatori” ķīmisku kaujasvielu dezaktivācijai vai noārdīšanai un attiecīgas bioloģiskas sistēmas:
  1. tiešas laboratoriskas selekcijas ceļā vai ģenētiski iedarbojoties uz bioloģiskām sistēmām, īpaši izstrādāti “biokatalizatori”, lai deaktivētu vai degradētu ķīmisko ieroču vielas, kuru kontrole paredzēta pozīcijā ML7.b.;
  2. bioloģiskās sistēmas: Ģenētisko informāciju saturoši “ekspresijas vektori”, vīrusi vai šūnu kultūras, lai ražotu “biokatalizatorus”, kuru kontrole paredzēta pozīcijā ML7.i.1.

1. piezīme Pozīcijās ML7.b. un ML7.d. kontrole nav paredzēta:

- a. hlorciānam (CAS 506-77-4); sk. arī pozīciju 1C450.a.5. ES Divējāda lietojuma preču sarakstā;

- b. cianīdūdeņražskābei (zilskābei) (CAS 74-90-8);
- c. hloram (CAS 7782-50-5);
- d. karbonilhlor dam (fosgēnam) (CAS 75-44-5); sk. pozīciju 1C450.a.4. ES Divējāda lietojuma preču sarakstā;
- e. difosgēnam (trihlormetilhlorformiātam) (CAS 503-38-8);
- f. svītrots;
- g. ksililbromīdam: orto (CAS 89-92-90), meta (CAS 620-13-3), para (CAS 104-81-4);
- h. benzilbromīdam (CAS 100-39-0);
- i. benziljodīdam (CAS 620-05-3);
- j. bromacetonam (CAS 598-31-2);
- k. bromciānam (CAS 506-68-3);
- l. brommetiletilketonam (CAS 816-40-0);
- m. hloracetonam (CAS 78-95-5);
- n. jodetiķskābes etilēsterim (CAS 623-48-3);
- o. jodacetonam (CAS 3019-04-3);
- p. hlorpikrīnam (CAS 76-06-2); sk. pozīciju 1C450.a.7. ES Divējāda lietojuma preču sarakstā.

2. piezīme Specifiskas šūnu kultūras, bioloģiskās sistēmas un to “tehnoloģijas”, kuru kontrole paredzēta pozīcijās ML7.h. un ML7.i.2., neietver tādas šūnu kultūras, bioloģiskās sistēmas un to “tehnoloģijas”, kuras izmanto civiliem mērķiem - lauksaimniecībā, farmācijā, medicīnā, vides aizsardzībā, atkritumu pārstrādē vai pārtikas rūpniecībā.

ML8 “ENERGOIETILPĪGI MATERIĀLI” UN AR TIEM SAISTĪTAS VIELAS:

N. B. Sk. arī pozīciju 1C011 ES Divējāda lietojuma preču sarakstā.

Tehniski paskaidrojumi

1. Ar maisījumu šajā sadaļā saprot vienu vai vairāku vielu sajaukumu, no kurām vismaz viena viela minēta apakšpunktā ML8.
2. Ar šo sarakstu kontrole ir paredzēta jebkurai pozīcijā ML8 minētai vielai, pat ja to izmanto citādi, nekā norādīts (piemēram, TAGN galvenokārt lieto kā sprāgstvielu, bet to var lietot arī kā degvielu vai oksidētāju).

a. "sprāgstvielas" un to maisījumi:

1. ADNBF (amino dinitrobenzofurozāns vai 7-amino-4,6-dinitrobenzofurazān-1-oksīds) (CAS 97096-78-1);
2. BNCP (cis-bis(5-nitrotetrazolats) tetraamīnkobalt(III) perhlorāts) (CAS 117412-28-9);
3. CL-14 (diamīnodinitrobenzofurozāns vai 5,7-diamino-4,6-dinitrobenzofurazān-1-oksīds) (CAS 117907-74-1);
4. CL-20 (HNIW vai heksanitroheksaazavurcitāns) (CAS 135285-90-4); CL-20 kianti (sk. arī tā "prekursoras" pozīcijās ML8.g.3. un MLS.gA);
5. CP (2-(5-ciāntetrazolāts) pentamīnkobalt (III) perhlorāts) (CAS 70247-32-4);
6. DADE (1,1 diamīn-2,2-dinitroetilēns, FOX7);
7. DATB (diamīntrinitrolbenzols) (CAS 1630-08-6);
8. DDFP (1,4-dinitrodifurazānpiperazīns);
9. DDPO (2,6-diamīn-3,5-dinitropirazīn-1-oksīds, PZO) (CAS 194486-77-6);
10. DIPAM (3,3,-diamīn-2,2,,4,4,,6,6,-heksanitrobifenils jeb dipikramīds) (CAS 17215-44-0);
11. DNGU (DINGU jeb dinitroglīkolurils) (CAS 55510-04-8);
12. furazāni:
  - a. DAAOF (diaminoazoksifurazāns);
  - b. DAAzF (diamīnazofurazāns) (CAS 78644-90-3);
13. HMX un tā atvasinājumi (sk. an tā "prekursoras" pozīcijā ML8.g.5.):
  - a. HMX (ciklotetrametilēntetranitroamīns, oktahidro-1,3,5,7-tetranitro-1,3,5,7-tetrazīns, 1,3,5,7-tetranitro-1,3,5,7-tetraazaciklooktāns, otogēns) (CAS 2691-41-0);
  - b. difluoramīnēti HMX analogi;
  - c. K-55 (2,4,6,8-tetranitro-2,4,6,8-tetraazadiciklo [3,3,0]-oktanons-3, tetranitrosemiglikunls jeb ketobiciklisks HMX) (CAS 130256-72-3);
14. HNAD (heksanitroadamantāns) (CAS 143850-71-9);
15. HNS (heksanitrostilbēns) (CAS 20062-22-0);

16. imidazoli:
  - a. BNNII (oktahidro-2,5-bis(nitroimīn)imidazo [4,5-d]imidazols);
  - b. DNI (2,4-dinitroimidazols) (CAS 5213-49-0);
  - c. FDIA (1-fluoro-2,4-dinitroimidazols);
  - d. NTDNIA (N-(2-nitrotriazol)-2,4-dinitroimidazols);
  - e. PTIA (1-pikril-2,4,5-trinitroimidazols);
17. NTNMH (1-(2-nitrotriazol)-2-dinitrometilēnhidrazīns);
18. NTO (ONTA vai 3-nitro-1,2,4-triazol-5-ons) (CAS 932-64-9);
19. polinitrokubāns ar vairāk nekā četrām nitrogrupām;
20. PYX (2,6-bis(pikrilamm)-3,5-dinitropiridms) (CAS 38082-89-2);
21. RDX un atvasinājumi:
  - a. RDX (ciklotrimetilēntrinitramīns, ciklonīts, T4, heksahidro-1,3,5-trinitro-1,3,5-triazīns, 1,3,5-trinitro-1,3,5-triazacikloheksāns vai heksogēns; (CAS 121-82-4);
  - b. Keto-RDX (K-6 vai 2,4,6-trinitro-2,4,6-triazacikloheksanons) (CAS 115029-35-1);
22. TAGN (triaminoguanidīna nitrāts) (CAS 4000-16-2);
23. TATB (triaminonitrobenzols) (CAS 3058-38-6) (sk. an" tā "prekursorus" pozīcijā ML8.g.7.);
24. TEDDZ (3,3,7,7-tetrabis(difluoramīns) oktahidro-1,5dinitro-1,5-diazocīns);
25. tetrazoli:
  - a. NTAT (nitrotriazolaminotetrazols);
  - b. NTNT (1-N-(2-nitrotriazolo)-4-nitrotetrazols);
26. tetrils (trinitrofenilmetilnitramīns) (CAS 479-45-8);
27. TNAD (1,4,5,8-tetranitro-1,4,5,8-tetraazadekalīns) (CAS 135877-16-6) (sk. an" pozīciju ML8.g.6. - tur uzskaitīti tā "prekursori");
28. TNAZ (1,3,3-trinitroazetidīns) (CAS 97645-24-4) (sk. an" pozīciju ML8.g.2. - tur uzskaitīti tā "prekursori");
29. TNGU (SORGUILS jeb tetranitroglikolurils) (CAS 55510-03-7);

30. TNP (1,4,5,8-tetranitro-piridazīn[4,5-d]piridazīns) (CAS 229176-04-9);
31. triazīni:
  - a. DNAM (2-oksi-4,6-dinitroamīn-s-triazīns) (CAS 19899-80-0);
  - b. NNHT (2-nitroimīn-5-nitro-heksahidro-1,3,5-triazīns) (CAS 130400-13-4);
32. triazoli:
  - a. 5-azido-2-nitrotriazols;
  - b. ADHTDN (4-amīn-3,5-dihidrazīn-1,2,4-triazola dinitramīds) (CAS 1614-08-0);
  - c. ADNT (1-amīn-3,5-dinitro-1,2,4-triazols);
  - d. BDNTA ([bis-dinitrotriazol]amīns);
  - e. DBT p[^]-dinitro-S.S-di-U[^]-triazols) (CAS 30003-46-4);
  - f. DNBT (dinitrobistriazols) (CAS 70890-46-9);
  - g. NTDNA (2-nitrotriazola 5-dinitramīds) (CAS 75393-84-9);
  - h. NTDNT (1-N-(2-nitrotriazol) 3,5-dinitrotriazols);
  - i. PDNT (1-pikril-3,5-dinitrotriazols);
  - j. TACOT (tetranitrobenzotriazolbenzotriazols) (CAS 25243-36-1);
33. visas sprāgstvielas, kas nav uzskaitītas citur pozīcijā ML8.a., kuru detonācijas ātrums maksimālā blīvumā pārsniedz 8 700 m/s - jeb detonācijas spiediens pārsniedz 34 GPa (340 kilobārus);
34. citas organiskas sprāgstvielas, kas nav uzskaitītas citur pozīcijā ML8.a., kuru detonācijas spiediens ir 25 GPa (250 kilobāri) vai lielāks, un kas 5 minūtes vai ilgāku laiku saglabā stabilitāti 523 K (250 °C) vai augstākā temperatūrā.
  - b. “propelenti”:
    1. visi ANO klasifikatora 1.1. klasē ietvertie cietie “propelenti” ar īpatnējo teorētisko impulsu, kas (standartapstākļos) ir ilgāks par 250 sekundēm nemetalizētām, vai ilgāks par 270 sekundēm -aluminizētām kompozīcijām;
    2. visi ANO klasifikatora 1.3. klasē ietvertie cietie “propelenti” ar īpatnējo teorētisko impulsu, kas (standartapstākļos) ir ilgāks par 230 sekundēm nehalogenizētām, 250 sekundes nemetalizētām un 266 sekundes - metalizētām kompozīcijām;

3. "propelenti", kam spēka konstante ir lielāka par 1 200 kJ/kg;
  4. "propelenti", kas standartapstākļos var uzturēt nemainīgu degšanas ātrumu, lielāku par 38 mm/s (mērot kā vienu inhibētu šķiedru) 6,89 MPa (68,9 bāru) spiedienā un 294 K (21 °C) temperatūrā;
  5. ar elastomeriem pārveidoti lietas dubultbāzes (Elastomer modified cast double base - EMCDB) "propelenti", kam maksimālā slodzē, 233 K (-40 °C) temperatūrā elastība pieaug vairāk par 5 %;
  6. visi "propelenti", kuros ir pozīcijā ML8.a. uzskaitītās vielas;
- c. "pirotehnikas materiāli", degvielas un tām radniecīgas vielas un to maisījumi:
1. īpaši militārām vajadzībām izstrādātas aviodegvielas;
  2. alans (alumīnija hidrīds) (CAS 7784-21-6);
  3. karborāni; dekarborāns (CAS 17702-41-9); pentaborāni (CAS 19624-22-7 un 18433-84-6) un to atvasinājumi;
  4. hidrazīns un atvasinājumi (sk. ar" pozīciju ML8.d.8. un ML8.d.9. - hidrazīna atvasinājumi kā oksidētāji):
    - a. hidrazīns (CAS 302-01-2) 70 % vai lielākās koncentrācijās;
    - b. monometilhidrazīns (CAS 60-34-4);
    - c. simetrisks dimetilhidrazīns (CAS 540-73-8);
    - d. asimetrisks dimetilhidrazīns (CAS 57-14-7);
  5. pulverizētas metāla degvielas (to daļiņas ir vai nu sfēriskas, putekļveida, sferoīdas, vai maltas), kas gatavotas no materiāliem, kam sastāvā ir 99 % vai vairāk jebkuras šīs vielas:
    - a. metāli un to maisījumi:
      1. berīlijs (CAS 7440-41-7), ja daļiņas nav lielākas par 60 μm;
      2. dzelzs pulveris (CAS 7439-89-6), ja daļiņas ir 3 μm vai mazākas, iegūts, dzelzs oksīdu reducējot ar ūdeņradi;
    - b. maisījumi, kuros ir jebkura šī viela:
      1. cirkonijs (CAS 7440-67-7), magnijs (CAS 7439-95-4) vai to sakausējumi, ja daļiņas nav lielākas par 60 μm;
      2. bora (CAS 7440-42-8) vai bora karbīda (CAS 12069-32-8) degvielas, 85 % tīras vai tīrākas un ja daļiņas nav lielākas 60 μm;

6. karamateriāli ar ogļūdeņraždegvielu biezinātājiem, īpaši izstrādāti lietojumam liesmumetējos vai aizdedzes munīcijā, metālu stearāti vai rīcinolāti (piemēram, oktols (CAS 637-12-7)) un M1, M2, un M3 biezinātāji;
  7. perhlorāti, hlorāti un hromāti kompozīcijās ar pulverizētiem metāliem vai citiem energoietil-pīgiem degkomponentiem;
  8. alumīnija pulveris (CAS 7429-90-5), kā sfēriskās daļiņas ir 60 μm vai mazākas, izgatavots no materiāla ar 99 % vai lielāku alumīnija saturu;
  9. titāna subhidrīds (TiHn) ar stehiometrisko ekvivalentu $n = 0,65-1,68$;
1. piezīme Aviodegvielas, kam paredzēta kontrole pozīcijā ML8.c.1., ir gatavi ražojumi, nevis to sastāv-daļas.
  2. piezīme Pozīcijā ML8.c.4.a. kontrole nav paredzēta hidrazīna maisījumiem, kas īpaši izstrādāti korozijas ierobežošanai.
  3. piezīme Uz ML8.c.5. pozīcijā minētajiem metāliem vai sakausējumiem kontrole ir attiecināma neatka- rīgi no tā, vai tie ir vai nav iekapsulēti alumīnijā, magnijā, cirkonijā vai berilijā.
  4. piezīme Pozīcijā ML8.c.5.b.2. kontrole nav paredzēta boram un bora karbīdam, kas bagātināts ar boru- 10 (ar 20 % vai lielāku kopējo bora-10 saturu).
- d. oksidētāji un to maisījumi:
1. ADN (amonija dinitramīds jeb SR 12) (CAS 140456-78-6);
  2. AP (amonija perhlorāts) (CAS 7790-98-9);
  3. fluora kompaundi ar jebkuru šo elementu:
    - a. ar citiem halogēniem;
    - b. ar skābekli; vai
    - c. ar slāpekli;
1. piezīme Pozīcijā ML8.d.3. kontrole nav paredzēta hlora trifluoram. Sk. pozīciju 1C238 ES Divē- jāda lietojuma preču sarakstā.
  2. piezīme Pozīcijā ML8.d.3. kontrole nav paredzēta slāpekļa trifluoram gāzes stāvoklī.
4. DNAD (1,3-dinitro-1,3-diazetidīns) (CAS 78246-06-7);
  5. HAN (hidroksilamīna nitrāts) (CAS 13465-08-2);
  6. HAP (hidroksilamīna perhlorāts) (CAS 15588-62-2);
  7. HNF (hidrazīna nitroformiāts) (CAS 20773-28-8);

8. hidrazīna nitrāts (CAS 37836-27-4);
9. hidrazīna perhlorāts (CAS 27978-54-7);
10. šķidri oksidētāji, kas sastāv no inhibētās kūpošās slāpekļskābes (IRFNA) (CAS 8007-58-7) vai to satur;

Piezīme Pozīcijā ML8.d.10. kontrole nav paredzēta neinhibētai kūpošai slāpekļskābei.

e. saistvielas, plastifikatori, monomēri, polimēri:

1. AMMO (azidometilmetiloksietāns un tā polimēri) (CAS 90683-29-7) (sk. ar" pozīciju ML8.g.1. - tur uzskaitīti tā "prekursori");
2. BAMO (bisazidometiloksietāns un tā polimēri) (CAS 17607-20-4) (sk. ar" pozīciju ML8.g.1. -tur uzskaitīti tā "prekursori");
3. BDNPA (bis (2,2-dinitropropil)acetāls) (CAS 5108-69-0);
4. BDNPF (bis (2,2-dinitropropil)formiāls) (CAS 5917-61-3);
5. BTTN (butāntrioltrinitrāts) (CAS 6659-60-5) (sk. ar pozīciju ML8.g.8. - tur uzskaitīti tā "prekursori");
6. militāram lietojumam īpaši izstrādāti enerģētiski monomēri, plastifikatori un polimēri, kuros ir slāpekļa, azīda, nitrāta, nitraza vai difluoramīngrupas;
7. FAMA0 (3-difluoramīnmetil-3-azidometiloksietāns) un tā polimēri;
8. FEFO (bis-(2-fluor-2,2-dinitroetil) formiāls) (CAS 17003-79-1);
9. FPF-1 (poli-2,2,3,3,4,4-heksafluorpentān-1,5-diola formiāls) (CAS 376-90-9);
10. FPF-3 (poli-2,4,4,5,5,6,6-heptafluor-2-tri-fluormetil-3-oksahēptān-1,7-diola formiāls);
11. GAP (glicilazīda polimērs) (CAS 143178-24-9) un tā atvasinājumi;
12. HTPB (hidroksilterminēts polibutadiēns) ar hidroksilgrupu funkcionalitāti, kas līdzinās 2,2 vai ir lielāka par to un mazāka par 2,4 vai līdzinās tai, ar hidroksilgrupu vērtību, kas nepārsniedz 0,77 meq/g, un par 47 puāziem mazāku viskozitāti 30 °C temperatūrā (CAS 69102-90-5);
13. zemmolekulārs (mazāk par 10 000) poli(epihlorohidrīns) ar spirta funkcionālām grupām; poli(epihlorohdrīndiols) un triols; poli(epihlorohidrīndiols) un triols;
14. NENA (nitrātetilnitramīna savienojumi) (CAS 17096-47-8, 85068-73-1, 82486-83-7, 82486-82-6 un 85954-06-9);

15. PGN (poli-GLYN, poliglicidilnitrāts vai poli(nitrātmetiloksirāns) (CAS 27814-48-8);
  16. poli-NIMMO (polinitrātmetilmetiloksietāns) vai poli-NMMO (poli[3-nitrātmetil-3-metiloksietāns]) (CAS 84051-81-0);
  17. polinitroortokarbonāti;
  18. TVOPA (1,2,3-tris[1,2-bis(difluoramīn)etoksi] propāns vai trisvīnksipropāna pievienošanās produkts) (CAS 53159-39-0);
- f. piedevas:
1. bāzisks vara salicilāts (CAS 62320-94-9);
  2. BHEGA (bis-(2-hidroksietil) glikolamīds) (CAS 17409-41-5);
  3. BNO (butadiēnnitrila oksīds) (CAS 9003-18-3);
  4. ferrocēna atvasinājumi:
    - a. butacēns (CAS 125856-62-4);
    - b. katocēns (2,2-bis-etilferrocenilpropāns) (CAS 37206-42-1);
    - c. ferrocēna karbonskābes;
    - d. n-butil-ferrocēns (CAS 31904-29-7);
    - e. citi ferrocēna polimēru pievienošanās produktu atvasinājumi;
  5. svina beta-rezorcilāts (CAS 20936-32-7);
  6. svina citrāts (CAS 14450-60-3);
  7. svina un vara helāti ar beta-rezorcilskābi vai salicilskābi (CAS 68411-07-4);
  8. svina maleāts (CAS 19136-34-6);
  9. svina salicilāts (CAS 15748-73-9);
  10. svina stannāts (CAS 12036-31-6);
  11. MAPO (tris-1-(2-metil)aziridinilfosfīna oksīds) (CAS 57-39-6); BOBBA 8 (bis(2-metilaziridinil) 2-(2-hidroksipropānoksi) propilamīnofosfīna oksīds); un citi MAPO atvasinājumi;
  12. metilBAPO (bis(2-metilaziridinil) metilamīnofosfīna oksīds) (CAS 85068-72-0);
  13. N-metil-p-nitroanilīns (CAS 100-15-2);

14. 3-nitraza-1,5-pentāndiizocianāts (CAS 7406-61-9);
  15. metālorganiski kondensācijas reaģenti:
    - a. neopentil[diāllil]oksi, tri[dioktil]fosfāta titanāts (CAS 103850-22-2); ko sauc arī par titāna IV 2,2[bis 2-propenolato-metilbutanolāta, tris(dioktil)fosfātu] (CAS 110438-25-0); jeb LICA 12 (CAS 103850-22-2); jeb LICA 12 (CAS 103850-22-2);
    - b. titāna IV [(2-propenolāta-1) metil, n-propanolatometil]butanolāta-1, tris[dioktil]pirofosfāts jeb KR3538;
    - c. titāna IV [(2-propenolāta-1)metil, n-propanolatometil] butanolāta-1, tris(dioktil)fosfāts;
  16. policiāndifluoramīnetilēna oksīds;
  17. daudzfunkcionāli aziridīnamīdi ar isoftālskābes, trimezīnskābes (BITA vai butilēnimīna trime-zamīda) izocianūrskābes vai trimetiladipīnskābes struktūru 2-metil- vai 2-etil aizvietojumiem aziridīna gredzenā;
  18. propilēnimīns (2-metilaziridīns) (CAS 75-55-8);
  19. supersmalks dzelzs oksīds (Fe₂O₃) ar īpatnējo virsmu, lielāku par 250 m²/g un daļiņu vidējo lielumu 3,0 nm vai mazāku;
  20. TEPAN (tetraetilēnpentaamīnākrilnitrils) (CAS 68412-45-3); ciānetilēti poliamīni un to sāļi;
  21. TEPANOL (tetraetilēnpentaamīnākrilnitrilglicidols) (CAS 68412-46-4); ar glicidola pievieno-šanās produktiem ciānetilēti poliamīni un to sāļi;
  22. TPB (trifenilbismuts) (CAS 603-33-8);
- g. “prekursori”:
- N. B. Pozīcijā ML8.g. ir dotas atsauces uz “energoietilpīgiem materiāliem”, kam kontrole ir paredzēta un kurus izgatavo no šīm vielām.
1. BCMO (bishlorometiloksietāns) (CAS 142173-26-0) (sk. arī pozīciju ML8.e.1. un ML8.e.2.);
  2. dinitroazetidīna-t-butilsāls (CAS 125735-38-8) (sk. arī pozīciju ML8.a.28.);
  3. HBIW (heksabenzilheksaazaisvurcitāns) (CAS 124782-15-6) (sk. arī pozīciju ML8.a.4.);
  4. TAIW (tetraacetildibenzilheksaazaisvurcitāns) (sk. arī pozīciju ML8.a.4.);
  5. TAT (1,3,5,7 tetraacetil-1,3,5,7,-tetraazacikloktāns) (CAS 41378-98-7) (sk. arī pozīciju ML8.a.13.);

6. 1,4,5,8-tetraazadekalīns (CAS 5409-42-7) (sk. arī pozīciju ML8.a.27.);
7. 1,3,5-trihlorbenzols (CAS 108-70-3) (sk. arī pozīciju ML8.a.23.);
8. 1,2,4-trihidroksibutāns (1,2,4-butāntriols) (CAS 3068-00-6) (sk. arī pozīciju ML8.e.5.);

5. piezīme Lādiņus un ierīces sk. pozīcijā ML4.

6. piezīme Pozīcijā ML8 kontrole nav paredzēta šādām vielām, ja tās nav kompaundos vai sajaukumos ar pozīcijā ML8.a. minētajiem “energoietilpīgajiem materiāliem” vai pozīcijā ML8.c. minētajiem pulverizētajiem metāliem:

- a. amonija pikrāts;
- b. dūmu pulveris;
- c. heksanitrodifenilamīns;
- d. difluoramīns;
- e. nitrociete;
- f. kālija nitrāts;
- g. tetranitronaftalīns;
- h. trinitroanizols;
- i. trinitronaftalīns;
- j. trinitroksilēns;
- k. N-pirolidinons; 1-metil-2-pirolidons;
- l. dioktilmaleāts;
- m. etilheksilakrilāts;
- n. trietilalumīnijs (TEA), trimetilalumīnijs (TMA) un citi pirofori alkilmetāli, kā arī litija, nātrija, magnija, cinka vai bora arilsavienojumi;
- o. nitroceluloze;
- p. nitroglicerīns (vai gliceroltrinitrāts, trinitroglicerīns) (NG);
- q. 2,4,6-trinitrotoluols (TNT);
- r. etilēndiamīndinitrāts (EDDN);
- s. pentaeritrīta tetranitrāts (PETN);

- t. svina azīds, normāls un bāzisks svina stīfnāts un injicētājsprāgstvielas vai injicētājsprāgstvielu kompozīcijas, kurās ir azīdi vai azīdu kompleksi;
- u. trietilēnglikoldinitrāts (TEGDN);
- v. 2,4,6-trinitrorezorcinols (stīfnīnskābe);
- w. dietildifenilurīnviela; dimetilidifenilurīnviela;
metiletildifenilurīnviela [centralīti];
- x. N,N-difenilurīnviela (asimetriskā difenilurīnviela);
- y. metil-N,N-difenilurīnviela (metil-asimetriskā difenilurīnviela);
- z. etil-N,N-difenilurīnviela (etil-asimetriskā difenilurīnviela);
- aa. 2-nitrodifenilamīns (2-NDPA);
- bb. 4-nitrodifenilamīns (4-NDPA);
- cc. 2,2-dinitropropanols;
- dd. nitroguanidīns (sk. pozīciju 1C011.d. ES Divējāda lietojuma preču sarakstā).

ML9 MILITĀRAM LIETOJUMAM ĪPAŠI PAREDZĒTI KARAKUĢI, ĪPAŠS FLOTES EKIPĒJUMS UN TĀ PIEDERUMI, KĀ ARĪ SASTĀVDAĻAS:

N. B. Vadības un navigācijas ierīces sk. ML11 pozīcijas 7. paskaidrojumā.

- a. kaujas kuģi un (virsūdens un zemūdens) kuģi, kas īpaši izstrādāti vai pārveidoti uzbrukumam vai aizsardzībai, vienalga, vai tie ir pārbūvēti nemilitāram lietojumam, neatkarīgi no tā, konkrēti, kādā tehniskā stāvoklī tie ir vai cik tie ir sagatavoti kaujas operācijām un vai tiem ir uzstādītas ieroču nesējplatformas vai bruņas, kā arī tādu kuģu korpusi vai korpusu daļas;
- b. dzinēji un vilces sistēmas:
  - 1. īpaši zemūdenēm izstrādāti dīzeļdzinēji ar abiem šiem parametriem:
    - a. ar izejas jaudu 1,12 MW (1 500 ZS) vai vairāk; un
    - b. ar rotācijas ātrumu 700 apgr./min vai vairāk;
  - 2. īpaši zemūdenēm izstrādāti elektromotori ar visiem šiem parametriem:
    - a. ar izejas jaudu 0,75 MW (1 000 ZS) vai vairāk;
    - b. ar forsētu reversu;
    - c. ar šķidrumsdzēsēšanu; un

- d. pilnībā iekapsulēti;
- 3. nemagnētiski dīzeļdzinēji, kas īpaši izstrādāti militāram lietojumam, ar izejas jaudu 37,3 kW (50 ZS) vai vairāk un kuru nemagnētiskā masa pārsniedz 75 % no kopējās masas;
- 4. īpaši zemūdenēm paredzētas – no gaisa padeves neatkarīgas vilces sistēmas;

Tehnisks paskaidrojums

“No gaisa padeves neatkarīga vilces sistēma” iegremdētai zemūdenei dod iespēju darbināt vilces sistēmu bez piekļuves atmosfēras skābeklim ilgāk, nekā to pieļautu akumulatori. Kodolenerģiju šeit neņem vērā.

- c. militāram lietojumam īpaši izstrādātas zemūdens detektoriekārtas un to kontrolierīces;
- d. zemūdeņu un torpēdu tīkli;
- e. neizmanto;
- f. militāram lietojumam īpaši izstrādāti izvadi caur kuģa korpusu un savienojumiekārtas, kas ļauj mijdarboties ar iekārtām ārpus kuģa;

Piezīme Pozīcijā ML9.f. ir iekļautas viendzīslas, daudzdzīslu, koaksiālas (divdzīslu) vai magnetooptiskas savienotājiem iekārtas kuģiem un izvadi caur kuģa korpusu, kuri gan vieni, gan otri spēj saglabāt hermētiskumu un darbības parametrus par 100 m lielākā dziļumā; kā arī optisko šķiedru savie-notājiem iekārtas un optiski izvadi caur kuģa korpusu, īpaši izstrādāti “lāzera” staru pārraidei neatkarīgi no dziļuma. Pozīcijā nav iekļauti parasti izvadi caur kuģa korpusu - dzenskrūves vārpstām un hidrodinamiskām stūres iekārtām.

- g. militāram lietojumam īpaši izstrādāti klusi gultņi ar gāzes piekari vai magnētisku piekari, kuros izmantota aktīva atsitienu vai vibrācijas raksturinformācijas slāpētājsistēma, un iekārtas ar tādiem gultņiem.

ML10 MILITĀRAM LIETOJUMAM ĪPAŠI IZSTRĀDĀTI VAI PIELĀGOTI “LIDAPARĀTI”, “PAR GAISU VIEGLĀKI LIDAPARĀTI”, BEZPILOTA LIDAPARĀTI, AERONAUTIKAS DZINĒJI UN “LIDMAŠĪNU” IEKĀRTAS, TĀM RADNIECĪGAS IEKĀRTAS UN TO SASTĀVDAĻAS:

N. B. Vadības un navigācijas ierīces sk. ML11 pozīcijas 7. paskaidrojumā.

- a. kaujas “lidmašīnas” un tām īpaši izstrādātas sastāvdaļas;
- b. citi militāram lietojumam, ar" militārai izlūkošanai, uzbrukumam, militārām mācībām, transportam un personālsastāva vai militāru iekārtu desantēšanai, loģistikas vajadzībām īpaši izstrādāti vai pielāgoti “lidaparāti”, “par gaisu vieglāki lidaparāti” un īpaši izstrādātas to sastāvdaļas;

- c. militāram lietojumam īpaši izstrādāti vai pielāgoti bezpilota lidaparāti un tām radniecīgas iekārtas, un īpaši izstrādātas to sastāvdaļas:
  - 1. bezpilota lidaparāti, ar lidaparāti ar distances vadību (remotely piloted air vehicles - RPVs), neatkarīgi programmējami lidaparāti un “par gaisu vieglāki lidaparāti”;
  - 2. ar tām saistītas palaišanas iekārtas un atbalsta iekārtas uz zemes;
  - 3. ar tām saistītas komandiekārtas un kontroliekārtas;
- d. militāram lietojumam īpaši izstrādāti vai pielāgoti aeronautikas dzinēji un īpaši izstrādātas to sastāvdaļas;
- e. avioiekārtas, ar degvielas uzpildei lidojumā, īpaši izstrādātas lietojumam kopā ar “lidaparātiem”, kam paredzēta kontrole pozīcijā ML10.a. vai ML10.b., vai aeronautikas dzinējiem, kam paredzēta kontrole pozīcijā ML10.d., un īpaši izstrādātas to sastāvdaļas;
- f. augstspiediena degvielas uzpildītāji, augstspiediena degvielas uzpildes iekārtas, iekārtas, kas īpaši izstrādātas, lai atvieglotu operācijas noslēgtās teritorijās, un virszemes iekārtas, īpaši izstrādātas “lidaparātiem”, kam paredzēta kontrole pozīcijā ML10.a. vai ML10.b., vai aeronautikas dzinējiem, kam paredzēta kontrole pozīcijā ML10.d.;
- g. armijas ķiveres un aizsargmaskas, un īpaši izstrādātas to sastāvdaļas, augstspiediena elpošanas iekārtas un daļēji augstspiediena skafandri lietojumam “lidaparātos”, pretpārslodzes tērpi (anti-g suits), šķidrā skābekļa konverteri lietojumam “lidaparātos” vai raķetēs, kā arī katapultas un ar lādiņiem darbināmas ierīces personāla katapultēšanai no “lidaparātiem” avārijas situācijā;
- h. izpletņi un tām radniecīgas ierīces, ko lieto kaujas personālsastāva, kravu desantēšanai vai “lidaparātu” bremsēšanai, un īpaši izstrādātas to sastāvdaļas:
  - 1. izpletņi, kas paredzēti:
    - a. precīzai izlūku desantēšanai;
    - b. desantnieku desantēšanai;
  - 2. kravas izpletņi;
  - 3. planēšanas izpletņi, izvīlcējizpletņi, bremzētājizpletņi krītošu masu (piemēram, glābšanas kapsulu, katapultētu sēdekļu, bumbu) stabilizācijai un augstuma kontrolei;
  - 4. bremzētājizpletņi lietojumam katapultējamu sēdekļu sistēmās kopā ar avārijas izpletņiem to atvēršanās secības regulācijai;
  - 5. vadāmu raķešu, bezpilota izlūklidmašīnu vai kosmisku kuģu nolaišanās izpletņi;

6. nolaišanās izpletņi un nolaišanās bremzēšanas izpletņi;
  7. citi militāri izpletņi;
  8. izpletņlēcšanai no liela augstuma īpaši paredzēts ekipējums (piemēram, tērpi, īpašas ķiveres, elpošanas sistēmas, navigācijas ierīces);
- i. automātiski pilotējamas sistēmas ar izpletņiem desantējamām kravām; militāram lietojumam īpaši izstrādātas vai pielāgotas ierīces izpletņu kontrolētai atvēršanai jebkādā augstumā, arī skābekļa iekārtas.
1. piezīme ML10.b. pozīcija neattiecas uz "lidaparātiem" un to variantiem, kas īpaši paredzēti militāram lietojumam, kas:
- a. nav konfigurēti militāram lietojumam un kam nav uzstādītas ierīces vai pievienojumi, kuri īpaši paredzēti vai pielāgoti militāram lietojumam; un
  - b. ko kādas Vasenāras Nolīgumā iesaistītas valsts civilās aviācijas iestāde ir sertificējusi civilam lietojumam.
2. piezīme Pozīcijā ML10.d. kontrole nav paredzēta:
- a. militāram lietojumam izstrādātiem vai pielāgotiem aeronautikas dzinējiem, ko kādas Vasenāras Nolīgumā iesaistītas valsts civilās aviācijas iestādes ir sertificējušas izmantošanai "civilos lidaparātos", vai arī īpaši izstrādātas to sastāvdaļas;
  - b. virzuļdzinējiem vai īpaši izstrādātām to sastāvdaļām, izņemot tādus, kas īpaši izstrādāti bezpilota lidaparātiem.
3. piezīme Pozīcijā ML10.b. un ML10.d. paredzētā nemilitāru "lidaparātu" vai militāram lietojumam pielāgotu aeronautikas dzinēju īpaši izstrādātu sastāvdaļu un saistītu ierīču kontrole attiecas tikai uz to militārām sastāvdaļām un ar militārām darbībām saistītām iekārtām, kas vajadzīgas, lai tos pielāgotu militāram lietojumam.

ML11 ELEKTRONISKAS IERĪCES, KURU KONTROLE NAV CITUR PAREDZĒTA ES KOPĒJĀ MILITĀRO PREČU SARAKSTĀ, UN ĪPAŠI PAREDZĒTAS TO DETAĻAS:

- a. elektroniskas ierīces, kas īpaši paredzētas militāram lietojumam;

Piezīme Pozīcijā ML11 kontrole ir paredzēta:

1. elektroniskām pretpasākumu un pretpasākumu apkarošanas ierīcēm (t. i., ierīcēm, kas izstrādātas, lai raidītu traucētājus vai nepareizus signālus radariekārtām vai rāciju uztvērējiem, vai citādi traucētu pretinieka elektronisku uztvērēju, tostarp pretpasākumiem paredzētu ierīču, arī traucēšanas un traucējumu novēršanas ierīču uztvertspēju, darbību vai efektivitāti);

2. frekvenčjutīgas vakuuma lampas;
  3. elektroniskas sistēmas vai iekārtas, kas izstrādātas, lai militāras izlūkošanas vai drošības vāja-dzībām novērotu un uzraudzītu elektromagnētisko spektru vai arī lai neitralizētu tādu novērošanu vai uzraudzību;
  4. pretpasākumiem zem ūdens paredzētas, arī akustiskas un magnētiskas radiotraucēšanas ierīces un mānekļierīces, kas paredzētas, lai sonāriem raidītu traucētājus vai nepareizus signālus;
  5. datu apstrādes drošības iekārtas, iekārtas datu drošībai un pārraidei un signāllīniju drošības ierīces, kas izmanto datu digitālas kodēšanas procesus;
  6. identifikācijas, autentifikācijas un kodēšanas iekārtas un iekārtas kodu atslēgu apsaimniekošanai, izgatavošanai un izplatīšanai;
  7. vadības un navigācijas ierīces;
  8. troposfēras digitālas radiosakaru pārraides ierīces;
  9. signālu pārtveršanai īpaši izstrādāti ciparu demodulatori.
- b. globālas navigācijas satelītu sistēmu (GNSS) traucētājierīces.

ML12 IEROČU SISTĒMAS, KAS IZMANTO KINĒTISKU ENERĢIJU, UN AR TĀM SAISTĪTAS IERĪCES, KĀ ARĪ ĪPAŠI IZSTRĀDĀTAS TO SASTĀVDAĻAS:

- a. mērķu iznīcināšanai vai paralizēšanai īpaši izstrādātas ieroču sistēmas, kas izmanto kinētisku enerģiju;
- b. īpaši izstrādātas pārbaudes un vērtējuma iekārtas un pārbaudēm izmantojami modeļi, arī kinētiskās enerģijas lādiņu un sistēmu dinamiskām pārbaudēm paredzēti diagnostikas instrumenti un mērķi.

N. B. Ieroču sistēmas, kurās izmanto par kalibru mazāku munīciju vai kuras izmanto tikai ķīmisku vilci, un tām paredzēto munīciju sk. pozīciju ML1 līdz ML4.

1. piezīme Pozīcijā ML12 kontrole ir paredzēta šādām iekārtām, ja tās ir īpaši izstrādātas ieroču sistēmām, kas izmanto kinētisku enerģiju:
  - a. palaišanas iekārtās, kas atsevišķos šāvienos vai kārtās līdz ātrumam, kas lielāks par 1,6 km/s, var paātrināt masu, smagāku par 0,1 g;
  - b. enerģijas ražošanas, elektrisku bruņu, enerģijas glabāšanas, temperatūras regulācijas, termiskas kondicionēšanas, komutācijas vai degvielas iekārtās; kā arī elektriskām saskarnēm starp enerģijas avotu, lielgabalu torņu un citu torņu elektriskai piedziņai;

- c. mērķu izvēles, sekošanas, uguns vadības vai kaitējumu vērtēšanas sistēmām;
  - d. lādiņu mērķu meklēšanas, vadības vai novirzes paātrināšanas sistēmām.
2. piezīme Pozīcijā ML12 kontrole ir paredzēta ieroču sistēmām, kurās izmanto šādas propulsijas metodes:
- a. elektromagnētisko metodi;
  - b. elektrotermisko metodi;
  - c. plazmas metodi;
  - d. vieglās gāzes metodi; vai
  - e. ķīmisko metodi (ja to izmanto kopā ar jebkuru no iepriekš minētajām).

ML13 BRUŅOTAS IERĪCES VAI AIZSARGIERĪCES UN KONSTRUKCIJAS UN SASTĀVDAĻAS:

- a. bruņu plāksnes:
    - 1. kas ir izgatavotas, ievērojot militārus standartus vai parametrus; vai
    - 2. ir piemērotas militārām vajadzībām;
  - b. militāru sistēmu ballistiskai aizsardzībai īpaši izstrādātas metāla vai nemetāla materiālu vai arī to kombināciju konstrukcijas, kā arī īpaši izstrādātas to sastāvdaļas;
  - c. aizsargķiveres, kas ražotas atbilstīgi militāriem standartiem vai specifikācijām, vai salīdzināmiem valstu standartiem, un īpaši izstrādātas to sastāvdaļas, t. i., aizsargķiveres apvalks, starpplātne un polsteri;
  - d. brunvestes un aizsargtērpi, izgatavoti, ievērojot militārus vai līdzvērtīgus standartus vai parametrus, kā arī īpaši izstrādātas to sastāvdaļas.
1. piezīme Pozīcijā ML13.b. kontrole ir paredzēta materiāliem, kas īpaši izstrādāti, lai no tiem izgatavotu bruņas, kuras sargā pret sprādzieniem vai lai ar tiem būvētu militāras paslēptuves.
2. piezīme Pozīcijā ML13.c. kontrole nav paredzēta parastām tērauda aizsargķiverēm, kas nav pielāgotas vai izstrādātas tā, lai pie tām stiprinātu jebkāda tipa palīgierīces, un pie kā nav piestiprinātas tādas ierīces.
3. piezīme Pozīcijā ML13.c. un ML13.d. kontrole nav paredzēta aizsargķiverēm, aizsargvestēm vai aizsargapģērbam, kas ir līdzīgi to lietotājiem un ko izmanto individuālai aizsardzībai.

4. piezīme Bumbu iznīcināšanas personālam īpaši paredzētās aizsargķiveres, kuru kontrole ir paredzēta pozīcijā ML13, ir tikai tādas, kuras ir īpaši paredzētas militārām vajadzībām.

N. B. 1 Sk. arī" pozīciju 1A005 ES Divējādi lietojamu preču sarakstā.

N. B. 2 Attiecībā uz "šķiedru vai pavedienu materiāliem", ko izmanto bruņuvestu un aizsargķiveru izgatavošanai, - sk. pozīciju 1C010 ES Divējādi lietojamu preču sarakstā.

ML14 IPAŠAS IEKĀRTAS MILITĀRU MĀCĪBU VAI MILITĀRU OPERĀCIJU SIMULĀCIJAI, SIMULATORI, KAS ĪPAŠI IZSTRĀDĀTI TĀDU ŠAUJAMIEROČU VAI CITU IEROČU LIETOŠANAS MĀCĪBĀM, KURIEM PAREDZĒTA KONTROLE POZĪCIJĀ ML1 VAI ML2, KĀ ARĪ ĪPAŠI IZSTRĀDĀTAS TO SASTĀVDAĻAS UN PIEDERUMI.

Tehnisks paskaidrojums

Pie "īpašām militāru mācību iekārtām" pieder militāra tipa uzbrukuma trenāžieri, kaujas lidojumu trenāžieri, radartēmēšanas trenāžieri, radara mērķu ģeneratori treniņierīces artilēristiem, trenāžieri cīņai pret zemūdenēm, pilotu trenāžieri (arī pilotu/astronautu mācībām domātas centrifūgas), radaru apkalpju trenāžieri, avioinstrumentu sistēmu trenāžieri, navigācijas trenāžieri, raķešu palaišanas trenāžieri, mērķu iekārtas, trenāžieri bezpilota "lidaparātu" bruņojuma izmantojumam, pārvietojamas treniņiekārtas un treniņierīces militāru sauszemes operācijām.

1. piezīme Pozīcija ML14 attiecas uz attēlu un interaktīvām apkārtējas vides ģenerācijas sistēmām simulatoros, ja tie ir īpaši izstrādāti vai pielāgoti militāram lietojumam.

2. piezīme Pozīcijā ML14 kontrole nav paredzēta ierīcēm, kas īpaši izstrādātas, lai ar tām mācītu, kā lietot medību vai sporta ieročus.

ML15 MILITĀRAM LIETOJUMAM ĪPAŠI IZSTRĀDĀTAS ATTĒLU VEIDOŠANAS VAI PRETPASĀKUMU IERĪCES, KĀ ARĪ ĪPAŠI IZSTRĀDĀTAS TO SASTĀVDAĻAS UN PIEDERUMI:

a. ierakstu un attēlu apstrādes ierīces;

b. kameras, fotoiekārtas un filmu attīstīšanas iekārtas;

c. attēlu pastiprināšanas ierīces;

d. infrasarkanu staru jeb termiskas fotoiekārtas;

e. radarsensoru fotoiekārtas;

f. pretpasākumu vai pretpasākumu apkarošanas ierīces, kas paredzētas ierīcēm, kam pozīcijā ML15.a. līdz ML15.e. paredzēta kontrole.

Piezīme Pozīcijā ML15.f. kontrole ir paredzēta ierīcēm, kas izstrādātas, lai traucētu militāru fotosistēmu darbību vai mazinātu to efektivitāti, vai arī lai mazinātu tādu kaitīgu ietekmi.

1. piezīme Pie “īpaši izstrādātām sastāvdaļām” pieder šādas, militāram lietojumam īpaši izstrādātas preces:

- a. infrasarkanu staru attēlu konverteri;
- b. attēlu pastiprinātājlampas (ne pirmās paaudzes lampas);
- c. mikrokanālu plates;
- d. televīzijas kameru lampas, kas paredzētas darbam vājā apgaismojumā;
- e. detektorbloki (arī elektroniskas savstarpējas savienošanas vai nolasīšanas sistēmas);
- f. piroelektriskas televīzijas kameru lampas;
- g. attēlu veidošanas sistēmu dzesēšanas sistēmas;
- h. fotohromatiska vai elektrooptiska tipa slēdži, kuru darbības ātrums ir mazāks par 100 mikrosekundēm, izņemot slēdžus, kas ir būtiskas ātrdarbīgu kameru sastāvdaļas;
- i. šķiedru optikas attēlu invertori;
- j. saliktu pusvadītāju fotokatodi.

2. piezīme Pozīcijā ML15 kontrole nav paredzēta “pirmās paaudzes attēlu pastiprinātāju lampām” vai ierīcēm, kas īpaši izstrādātas, lai tajās iekļautu “pirmās paaudzes attēlu pastiprinātāju lampas”.

N. B. Kontroles režīmam, kas paredzēta tēmēkļiem, kuros iekļautas “pirmās paaudzes attēlu pastiprinātāju lampas”, sk. pozīciju ML1, ML2 un ML5.a.

N. B. Sk. arī 6A002.a.2. un 6A002.b. pozīciju ES Divējādi lietojamu preču sarakstā.

ML16 KALUMI, LĒJUMI UN CITI PUSFABRIKĀTI, KURU IZMANTOŠANAI IZSTRĀDĀJUMOS, KAM PAREDZĒTA KONTROLE, IR NOSAKĀMA PĒC MATERIĀLU SASTĀVA, ĢEOMETRIJAS VAI FUNKCIJĀM UN KURI IR ĪPAŠI IZSTRĀDĀTI JEBKURIEM RAŽOJUMIEM, KAM PAREDZĒTA KONTROLE POZĪCIJĀ ML1 LĪDZ ML4, ML6, ML9, ML10, ML12 VAI ML19.

ML17 DAŽĀDAS IERĪCES, MATERIĀLI UN BIBLIOTĒKAS, KĀ ARĪ ĪPAŠI IZSTRĀDĀTAS TO SASTĀVDAĻAS:

- a. autonomi niršanas aparāti un aparāti peldēšanai zem ūdens:

1. militāram lietojumam īpaši izstrādāti noslēgta vai pusslēgta loka elpošanas (skābekļa reģenerācijas) aparāti (t. i., īpaši izstrādāti tā, lai tie nebūtu magnētiski);
  2. īpaši izstrādāti komponenti vaļēja loka aparātu pārveidošanai militāram lietojumam;
  3. izstrādājumi tikai militāram lietojumam kopā ar autonomiem niršanas un zemūdens peldēšanas aparātiem;
- b. būviekārtas, kas īpaši izstrādātas militāram lietojumam;
- c. militāram lietojumam īpaši izstrādāta armatūra, pārklājumi un apstrādes paņēmieni, ar ko slāpēt raksturinformāciju;
- d. būviekārtas darbam kaujas apstākļos, kas īpaši paredzētas izmantošanai cīņu zonā;
- e. “roboti”, “robotu” kontroliekārtas un “robotu” “manipulatoru izpildmehānismi”, kam ir jebkura šī īpašība:
1. tie ir īpaši izstrādāti militāram lietojumam;
  2. tajos iekļauti līdzekļi, ar ko sargā hidrauliskas sistēmas pret caursiti no ārpusē ar ballistikas fragmentiem (piemēram, izmantojot pašhermatizācijas līnijas), un tajos paredzēts izmantot hidrauliskus šķidrums ar uzliesmošanas temperatūru, augstāku par 839 K (566 °C); vai
  3. tie ir īpaši izstrādāti vai atzīti par piemērotiem darbam pulsējošā elektromagnētiskā (EMP) laukā;
- f. militāram lietojumam īpaši paredzētas bibliotēkas (tehnisku parametru datubāzes) iekārtām, kam paredzēta kontrole ES Kopējā militāro preču sarakstā;
- g. kodolenerģijas ražošanas iekārtas vai vilces iekārtas, arī militāram lietojumam īpaši izstrādāti “kodolreaktori” un militāram lietojumam īpaši izstrādātas vai pielāgotas to sastāvdaļas;
- h. militāram lietojumam īpaši izstrādātas iekārtas un materiāli, kas pārklāti vai apstrādāti, lai ar tiem slāpētu raksturinformāciju, un kas nav iekļauti citās ES Kopējā militāro preču saraksta pozīcijās;
- i. militāriem “kodolreaktoriem” īpaši izstrādāti simulatori;
- j. militāru iekārtu apkopei īpaši izstrādātas vai pielāgotas pārvietojamas remontdarbnīcas;
- k. militāram lietojumam īpaši izstrādāti vai pielāgoti pārvietojami ģeneratori;
- l. militāram lietojumam īpaši izstrādāti vai pielāgoti konteineri;

- m. militāram lietojumam īpaši izstrādāti prāmji, kam nav paredzēta kontrole ES Kopējā militāro preču sarakstā, kā arī militāram lietojumam īpaši izstrādāti tilti un pontoni;
- n. pārbaudes modeļi, īpaši izstrādāti, lai “uzlabotu” preces, kam paredzēta kontrole pozīcijā ML4, ML6, ML9 vai ML10;
- o. militāram lietojumam īpaši izstrādātas lāzera aizsardzības ierīces (piemēram, acu un sensoru aizsardzība).

Tehniski paskaidrojumi

1. Pozīcijā ML17 “bibliotēka” (tehnisku parametru datubāze) ir militāras, tehniskas informācijas kopums, uz ko atsaucoties var uzlabot militāra ekipējuma vai sistēmu darbību.
2. Pozīcijā ML17 “pārveidots” ir jebkāda strukturāla, elektriska mehāniska vai citāda pielāgošana, ar ko nemilitārām precēm piešķir militāras spējas, kas līdzvērtīgas tām, kādas ir militāram lietojumam īpaši paredzētām precēm.

ML18 ŠĀDAS PREČU RAŽOŠANAS IERĪCES, KURĀM PAREDZĒTA KONTROLE ES KOPĒJĀ MILITĀRO PREČU SARAKSTĀ:

- a. īpaši izstrādātas vai pielāgotas tādu preču ražošanas ierīces, kurām paredzēta kontrole ES Kopējā militāro preču sarakstā, kā arī īpaši izstrādātas to sastāvdaļas;
- b. pārbaudes iekārtas dabā, īpaši izstrādātas, lai varētu sertificēt, kvalificēt vai pārbaudīt ražojumus, kam paredzēta kontrole ES Kopējā militāro preču sarakstā, kā arī īpaši izstrādātas ierīces tādām iekārtām.

Tehnisks paskaidrojums

Pozīcijā ML18 “ražošana” ietver izstrādi, izskatīšanu, izgatavošanu, izmēģināšanu un testēšanu.

Piezīme Pozīcijā ML18.a. un ML18.b. ir iekļautas šādas iekārtas:

- a. nepārtrauktas nitrēšanas iekārtas;
- b. pārbaudes centrifūgas vai ierīces, kam ir kāds no šiem raksturlielumiem:
  1. piedziņas motora vai motoru jauda ir lielāka par 298 kW (400 zS);
  2. tajos var ielādēt 113 kg vai lielāku masu; vai
  3. tajos 91 kg vai smagākai masai var nodrošināt 8 g vai lielāku centrālās masas paātrinājumu;

- c. dehidratizācijas spiedes;
- d. militāru sprāgstvielu ekstrūzijai īpaši izstrādāti vai pielāgoti vītņu ekstrūderi;
- e. ekstrudētu propelantu sagarināšanai paredzētas griezējmašīnas;
- f. pirmsapstrādes cilindri (tumbleri) ar 1,85 m vai lielāku diametru un par 227 kg lielāku ražību;
- g. cietu propelentu nepārtrauktas darbības maisītāji;
- h. militāru sprāgstvielu sastāvdaļu malšanai vai frēzēšanai paredzētas ar šķidrumu darbināmas dzirnavas;
- i. iekārtas, ar ko ML8.c.8. pozīcijā uzskaitīto metālu pulveru daļiņas padara sfēriskas un vienādi lielas;
- j. konvekcijas konverteri, ar ko konvertē pozīcijā ML8.c.3. uzskaitītos materiālus.

ML19 VIRZĪTAS ENERĢIJAS IEROČU SISTĒMAS (DEW), AR TĀM SAISTĪTAS VAI PRETPASĀKUMU VEIKŠANAI PAREDZĒTAS IERĪCES UN PĀRBAUDES MODEĻI, KĀ ARĪ TĀM ĪPAŠI PAREDZĒTAS SASTĀVDAĻAS:

- a. mērķu iznīcināšanai vai darbības paralizēšanai paredzētas “lāzeru” sistēmas;
  - b. mērķu iznīcināšanai vai darbības paralizēšanai paredzētas elementārdaļiņu staru sistēmas;
  - c. mērķu iznīcināšanai vai darbības paralizēšanai paredzētas lieljaudas radio frekvenču (RF) sistēmas;
  - d. iekārtas, kas īpaši paredzētas, lai atklātu vai identificētu sistēmas, ko paredzēts kontrolēt pozīcijā ML19.a. līdz ML19.c., vai lai aizsargātos pret tādām sistēmām;
  - e. fiziskas pārbaudes modeļi sistēmām, ierīcēm un sastāvdaļām, kam paredzēta kontrole šajā pozīcijā;
  - f. ilgstošu viļņu vai impulsu “lāzeru” sistēmas, kas īpaši paredzētas, lai neaizsargātās acīs radītu pastāvīgu aklumu, t. i., neapbruņotām acīm vai acīm ar redzes korekcijas ierīcēm.
1. piezīme Virzītas enerģijas ieroču sistēmas, kam paredzēta kontrole pozīcijā ML19, ir arī sistēmas, kuru jauda rodas, kontrolēti lietojot:
- a. “lāzerus”, kam ir pietiekama ilgstošu viļņu vai impulsu jauda, lai nodarītu postījumus, līdzīgus tādiem, ko nodara parasta munīcija;

- b. daļiņu paātrinātājus, kas raida lādētu vai neitrālu daļiņu staru, kurš spēj nodarīt postījumus;
- c. radio frekvences staru ģeneratorus ar lielu impulsa jaudu vai lielu vidējo nepārtraukto jaudu, kas rada pietiekami spēcīgu lauku, lai izvestu no ierindas tālu mērķu elektroniskās shēmas.

2. piezīme Pozīcijā ML19 ir iekļautas šādas ierīces, ja tās ir īpaši izstrādātas virzītas enerģijas ieroču sistēmām:

- a. enerģijas ražošanas, enerģijas glabāšanas, komutācijas, jaudas pārveidošanas vai degvielas piegādes ierīces;
- b. mērķa izvēles vai sekošanas sistēmas;
- c. sistēmas, kas spēj izvērtēt mērķu bojājumus, to iznīcināšanu vai paralizēšanu;
- d. staru vadības, pārraides vai tēmēšanas ierīces;
- e. ierīces ar ātru stara pārvietošanas spēju, kas ļauj ātri iznīcināt daudzus mērķus;
- f. fokusētājoptika un fāzu salāgotāji;
- g. strāvas inžektori negatīvu ūdeņraža jonu stariem;
- h. “kosmosā lietojamu” paātrinātāju sastāvdaļas;
- i. negatīvu jonu staru fokusēšanas ierīces;
- j. energopiesātinātu jonu staru kontroles un pārvietošanas ierīces;
- k. “kosmosā lietojamas” folijas negatīvu ūdeņraža izotopu staru neitralizēšanai.

ML20 KRIOGĒNAS IERĪCES UN IERĪCES AR “SUPRAVADĪTĀJIEM”, KĀ ARĪ ĪPAŠI IZSTRĀDĀTAS TO SASTĀVDAĻAS UN PIEDERUMI:

- a. ierīces, kas īpaši paredzētas vai konfigurētas uzstādīšanai militāros sauszemes, ūdens, gaisa vai kosmosa transportlīdzekļos un kas var darboties, attiecīgajam transportlīdzeklī pārvietojoties, kā ar var radīt vai uzturēt temperatūru zem 103 K (- 170 °C);

Piezīme Pozīcijā ML20.a. ir paredzēta kontrole mobilām sistēmām, kurās iekļauti piederumi vai sastāvdaļas, kas nav gatavotas no metāla vai no materiāliem, kuri nevada elektības strāvu, piemēram, plastmasām vai ar epoksīdsveķiem piesūcinātiem materiāliem.

- b. elektroierīces ar “supravadītājiem” (rotējošas mašīnas un transformatori), kas īpaši paredzētas vai konfigurētas uzstādīšanai militāros sauszemes, ūdens, gaisa

vai kosmosa transportlīdzekļos un kas var darboties, attiecīgajam transportlīdzeklī pārvietojoties.

Piezīme Pozīcijā ML20.b. nav paredzēta kontrole hibrdiem līdzstrāvas homopolāriem ģeneratoriem ar normāliem vienkāršiem metāla enkuriem, kas rotē supravadītāju tinumu magnētiskajā laukā, ja tinumi ir ģeneratora vienīgās supravadītājas sastāvdaļas.

ML21 “PROGRAMMATŪRA”:

- a. “programmatūra”, kas īpaši izstrādāta vai pielāgota, lai “attīstītu”, “ražotu” vai “lietotu” ierīces vai materiālus, kam paredzēta kontrole ES Kopējā militāro preču sarakstā;
- b. īpaša “programmatūra”:
  1. “programmatūra”, kas īpaši izstrādāta:
    - a. lai modelētu, imitētu vai vērtētu ieroču sistēmas;
    - b. lai “uzlabotu”, uzraudzītu, uzturētu vai atjauninātu ieroču sistēmu “programmatūru”;
    - c. lai modelētu vai imitētu militārās operācijas;
    - d. lai to izmantotu komandu, saziņas, kontroles un izlūkošanas (C3I) vai komandu, saziņas, kontroles, datorizācijas un izlūkošanas (C4I) programmās;
  2. “programmatūra”, ar ko nosaka parasto ieroču, kodolieroču, ķīmisko ieroču vai bioloģisko ieroču efektivitāti;
  3. “programmatūra”, ko nav paredzēts kontrolēt pozīcijā ML21.a., ML21.b.1. vai ML21.b.2., kura īpaši paredzēta vai pielāgota, lai ierīces, ko nav paredzēts kontrolēt ES Kopējā militāro preču sarakstā, varētu veikt militāras funkcijas, kādas ir ierīcēm, ko paredzēts kontrolēt ES Kopējā militāro preču sarakstā.

ML22 “TEHNOĻĪJA”:

- a. “tehnoloģija”, kas nav minēta pozīcijā ML22.b., kura ir “vajadzīga”, lai “attīstītu”, “ražotu” vai “lietotu” preces, kurām paredzēta kontrole ES Kopējā militāro preču sarakstā;
- b. “tehnoloģija”:
  1. “tehnoloģija”, kas “vajadzīga”, lai izstrādātu, darbinātu, uzturētu un remontētu pilnīgas tādu preču ražošanas iekārtas, kurām paredzēta kontrole ES Kopējā militāro preču sarakstā, kā arī lai montētu šo iekārtu

sastāvdaļas, pat ja tādu ražošanas iekārtu sastāvdaļām nav paredzēta kontrole;

2. “tehnoloģija”, kas “vajadzīga”, lai “attīstītu” un “ražotu” strēlnieku ieročus, pat ja to lieto, lai ražotu senlaicīgu strēlnieku ieroču kopijas;
  3. “tehnoloģija”, kas “vajadzīga”, lai “attīstītu”, “ražotu” vai “lietotu” toksiskas vielas un ar tām saistītas ierīces un sastāvdaļas, kam paredzēta kontrole pozīcijā ML7.a. līdz ML7.g.;
  4. “tehnoloģija”, kas “vajadzīga”, lai “attīstītu”, “ražotu” vai “lietotu” “biopolimērus” un konkrētu šūnu kultūras, kam paredzēta kontrole pozīcijā ML7.h.;
  5. “tehnoloģija”, kas ir “vajadzīga” tikai, lai militārās nesējvielās vai karamateriālos iekļautu “bioka-talizatorus”, kam paredzēta kontrole pozīcijā ML7.i.l.
1. piezīme “Tehnoloģijai”, kas “vajadzīga”, lai “attīstītu”, “ražotu” vai “lietotu” preces, kam paredzēta kontrole ES Kopējā militāro preču sarakstā, turpina paredzēt kontroli arī tad, ja to lieto precēm, kam nav paredzēta kontrole.
  2. piezīme Pozīcijā ML22 nav paredzēta kontrole “tehnoloģijai”:
    - a. kas ir obligāti vajadzīga, lai iekārtotu, darbinātu, uzturētu (pārbaudītu) un labotu preces, kam nav paredzēta kontrole vai kuru eksports ir atļauts;
    - b. kas ir “atklātībā pieejama”, “fundamentāli zinātniski pētījumi” vai informācija, kas obligāti vajadzīga patentu pieteikumiem;
  - c. kas nodrošina magnētisku indukciju civilu transportierīču piedziņai.

**TIESĪBU AKTA FINANŠU PĀRSKATS ATTIECĪBĀ UZ PRIEKŠLIKUMIEM, KAS
IETEKMĒ VIENĪGI BUDŽETA IENĒMUMUS**

1. PRIEKŠLIKUMA NOSAUKUMS

Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par vienkāršošanas noteikumiem un nosacījumiem ar aizsardzību saistīto ražojumu sūtījumiem

2. BUDŽETA POZĪCIJAS

Nodaļa un pants: 02.0301

Attiecīgajam gadam budžetā paredzētā summa: 0

3. FINANSIĀLĀ IETEKME

- Priekšlikumam nav finansiālas ietekmes
- Priekšlikumam nav finansiālas ietekmes uz izdevumiem, taču ir finansiāla ietekme uz ieņēmumiem, un tā ir šāda:

miljonos EUR (1 zīme aiz komata)

Budžeta pozīcija	Ieņēmumi ¹³	12 mēnešu periods, kas sākas dd/mm/gggg	[Gads n]
.. pants	Ietekme uz pašu resursiem		
.. pants	Ietekme uz pašu resursiem		

¹³ Norādītajām tradicionālo pašu resursu (lauksaimniecības nodokļi, cukura nodevas, muitas nodokļi) summām jābūt neto summām, t.i., bruto summām, no kurām atskaitīti 25 % iekasēšanas izmaksu.

Pēc darbības					
	[n+1]	[n+2]	[n+3]	[n+4]	[n+5]
.. pants					
.. pants					

4. KRĀPŠANAS APKAROŠANAS PASĀKUMI

[...]

5. CITAS PIEZĪMES

[...]

TIESĪBU AKTA FINANŠU PĀRSKATS

1. PRIEKŠLIKUMA NOSAUKUMS

Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par vienkāršošanas noteikumiem un nosacījumiem ar aizsardzību saistīto ražojumu sūtījumiem

2. ABM/ABB (BUDŽETA LĪDZEKĻU VADĪBA UN SADALE PA DARBĪBAS JOMĀM)

Attiecīgās politikas jomas un saistītās darbības: ABB2 – Preču iekšējais tirgus un nozaru politika

3. BUDŽETA POZĪCIJAS

3.1. Budžeta pozīcijas (darbības pozīcijas un atbilstīgā tehniskā un administratīvā atbalsta pozīcijas (ex BA pozīcijas)), norādot nosaukumu

02.0301

3.2. Darbības un finansiālās ietekmes ilgums:

Pastāvīgi

3.3. Budžeta informācija

Budžeta pozīcija	Izdevumu veids		Jauns	EBTA iemaksa	Kandidātvalstu iemaksas	Finanšu plāna pozīcija
02.0301	Fakult.	Dif ¹⁴	NĒ	JĀ	NĒ	1a

---

¹⁴ Diferencētās apropriācijas.

4. RESURSU KOPSAVILKUMS

4.1. Finanšu resursi

4.1.1. Saistību apropriāciju (SA) un maksājumu apropriāciju (MA) kopsavilkums

miljonos EUR (3 zīmes aiz komata)

Izdevumu veids	Iedaļa Nr.		2007	2008	2009	2010	2011	2012. gads un turpmākie gadi	Kopā
----------------	------------	--	------	------	------	------	------	------------------------------	------

Darbības izdevumi¹⁵

Saistību apropriācijas (SA)	8.1.	a			0,200				0,200
Maksājumu apropriācijas (MA)		b			0,140	0,060			0,200

Pamatsummā ietvertie administratīvie izdevumi¹⁶

Tehniskais un administratīvais atbalsts (nedif.)	8.2.4.	c							
--	--------	---	--	--	--	--	--	--	--

PAMATSUMMAS KOPAPJOMS

Saistību apropriācijas (SA)		a+c			0,200				0,200
Maksājumu apropriācijas (MA)		b+c			0,140	0,060			0,200

Pamatsummā neietvertie administratīvie izdevumi¹⁷

Cilvēkresursu izmaksas un saistītie izdevumi (nedif.)	8.2.5.	d			0,234	0,117			0,351
---	--------	---	--	--	-------	-------	--	--	-------

¹⁵ Izdevumi, kas nav ietverti attiecīgās xx. sadaļas xx 01. nodaļā.

¹⁶ Izdevumi, kas ietverti xx sadaļas xx 01 04. pantā.

¹⁷ Izdevumi, kas ietverti xx 01 nodaļā, izņemot xx 01 04. vai xx 01 05. pantu.

Pamatsummā neietvertās administratīvās izmaksas, izņemot cilvēkresursu izmaksas un saistītos izdevumus (nedif.)	8.2.6.	e					0,070	0,115	0,185
---	--------	---	--	--	--	--	-------	-------	-------

Kopējās orientējošās izmaksas

KOPĀ — SA, ieskaitot cilvēkresursu izmaksas		a+c +d +e			0,434	0,117	0,070	0,115	0,736
KOPĀ — MA, ieskaitot cilvēkresursu izmaksas		b+c +d +e			0,374	0,177	0,070	0,115	0,736

Ziņas par līdzfinansējumu

Ja priekšlikumā paredzēts dalībvalstu vai cits līdzfinansējums (norādīt finansētāju), līdzfinansējuma apjoms jānorāda šajā tabulā (ja finansētāji ir vairāki, var pievienot papildu rindas).

miljonos EUR (3 zīmes aiz komata)

Līdzfinansētājs		Gads n	n + 1	n + 2	n + 3	n + 4	n + 5 un turpmākie gadi	Kopā
.....	f							
KOPĀ — SA, ieskaitot līdzfinansējumu	a+c +d +e +f							

4.1.2. Saderība ar finanšu plānojumu

- Priekšlikums ir saderīgs ar pašreizējo finanšu plānojumu
- Pieņemot priekšlikumu, jāpārplāno attiecīgā pozīcija finanšu plānā
- Pieņemot priekšlikumu, var būt jāpiemēro Iestāžu nolīguma¹⁸ noteikumi (par elastības fondu vai finanšu plāna pārskatīšanu)

4.1.3. Finansiālā ietekme uz ieņēmumiem

- Priekšlikumam nav finansiālas ietekmes uz ieņēmumiem

¹⁸ Skatīt Iestāžu nolīguma 19. un 24. pantu.

- Priekšlikumam ir finansiāla ietekme uz ieņēmumiem, un tā ir šāda:

miljonos EUR (1 zīme aiz komata)

		Pirms darbības [Gads n-1]	Pēc darbības					
Budžeta pozīcija	Ieņēmumi		[Gads n]	[n+1]	[n+2]	[n+3]	[n+4]	[n+5] ¹⁹
	a) nominālie ieņēmumi							
	b) izmaiņas ieņēmumos	Δ						

4.2. Cilvēkresursi, izteikti ar pilna laika ekvivalentu, FTE (arī ierēdņi, pagaidu darbinieki un ārštata darbinieki) — sīkāk skatīt 8.2.1. punktā

	2007	2008	2009	2010	2011	2012. gads un turpmākie gadi
Gada vajadzības						
Kopā — cilvēkresursi		2	1			

5. RAKSTUROJUMS UN MĒRĶI

5.1. Īstermiņa vai ilgtermiņa vajadzības

Aizsardzības ražojumu sūtījumiem Eiropas Savienībā (tostarp dažāda militārā aprīkojuma, kā arī subsistēmu, komponentu, rezerves daļu, tehnoloģiju ..) piemēro valstu licencēšanas shēmas, kopumā tādā pašā veidā kā eksportam uz trešām valstīm. Eiropas aizsardzības ražojumu tirgus ir sadrumstalots 27 valstu licencēšanas režīmos, kas, neraugoties uz koordinēšanas mēģinājumiem starp nedaudzām dalībvalstīm, ievērojami atšķiras procedūras, apmēra un izvirzīto termiņu ziņā. Aizsardzības nozares un ES valdības nevar pašauties uz savu piegādes ķēžu prognozējamību, jo saistībā ar atšķirīgiem licencēšanas režīmiem pastāv neskaidrības. Minētās atšķirības rada ievērojamus šķēršļus nozares racionalizācijai un būtiskus ierobežojumus Eiropas aizsardzības aprīkojuma tirgus (*EDEM*) izveidei un iekšējā tirgus darbībai.

Pamatojoties uz 2003. gada paziņojumu par ES Aizsardzības aprīkojuma politiku un 2005. gada pētījumu „*Intra-Community Transfers of Defence Products*”, Komisija vēlas vienkāršot un saskaņot aizsardzības ražojumu sūtījumus Eiropas Savienībā. Attiecībā uz:

¹⁹ Vajadzības gadījumā (ja darbības ilgums pārsniedz 6 gadus) var pievienot papildu slejas.

- vienkāršošanu priekšlikumā ir paredzēts, ka dalībvalstis piešķir vispārīgas un globālas licences sūtījumiem Kopienas iekšienē; atsevišķu licenču piešķiršanu saglabā kā izņēmumu;
- saskaņošanu priekšlikumā ir paredzēts, ka dalībvalstis izveido vispārīgo licenču sistēmu diviem sūtījumu veidiem – sūtījumiem ES valdībām un sūtījumiem sertificētiem uzņēmumiem.

Šis priekšlikums ir arī uzskatāms par atbalstu aizsardzības tirgu atvēršanai – aizsardzības ražojumu pārvadājumu vienkāršošana ES valdībām stiprinās piegāžu drošību un tādējādi mazinās šķēršļus pārrobežu iepirkumiem.

5.2. Pievienotā vērtība, ko rada Kopienas iesaistīšanās, priekšlikuma saskaņība ar citiem finanšu instrumentiem un iespējamā sinerģija

Šis priekšlikums ir daļa no tās pasākumu paketes aizsardzības jomā, kas sastāv no vispārīgā paziņojuma un divām likumdošanas iniciatīvām, attiecīgi saistībā ar valsts iepirkumu un ar aizsardzību saistīto ražojumu sūtījumiem, kas ir savstarpēji sekmējošas un veicina plašākus ES mērķus.

Sūtījumu vienkāršošana papildinās priekšlikumu par iepirkumiem aizsardzības vajadzībām – atvērta aizsardzības tirgus priekšnoteikums ir pamatota pircēja paļāvība, ka pasūtītos ražojumus piegādās bez liekiem administratīviem šķēršļiem. Turklāt, lai gan licences gandrīz nekad netiek noraidītas, „teorētiskā” iespēja, ka šādu noraidījumu var saņemt, mudina dalībvalstis izvēlēties nacionālā ražotāja ražotu militāro aprīkojumu, nevis Eiropas konkurenta piedāvāto (kas, iespējams, ir izdevīgāks).

Kopējā ārpolitikas un drošības politika (KĀDP) – lai gan priekšlikuma galvenais mērķis ir nodrošināt iekšējo tirgu aizsardzības ražojumiem, minētā iniciatīva sekmēs KĀDP mērķu sasniegšanu, piemēram, dalībvalstu bruņoto spēku piegāžu drošības uzlabošanu, kā arī rūpnieciskās politikas mērķus, piemēram, Eiropas aizsardzības rūpnieciskā un tehniskā pamata (*DTIB*) veicināšanu. Turklāt uzlabota rūpnieciskā sadarbība radīs apjomradītus ietaupījumus (līdz ar to ekonomiski izdevīgāku aizsardzības aprīkojumu), tādējādi ļaujot dalībvalstu bruņotajiem spēkiem palielināt ieguldījumu efektivitāti aizsardzības jomā.

Lisabonas stratēģija – iepriekšējais apsvēruma ir saistīts ar Lisabonas mērķiem, piemēram, mērķi stiprināt Eiropas (aizsardzības) nozaru starptautisko konkurētspēju un nodrošināt nodarbinātību Eiropā.

Priekšlīgums – 1998. gadā par priekšlīgumu vienojās sešas lielākās aizsardzības ražojumu ražotājas dalībvalstis, un tā mērķis *inter alia* ir atvieglot militārā aprīkojuma apriti starp dalībvalstīm, kas piedalās priekšlīgumā. Tomēr šajā kontekstā taustāmi rezultāti joprojām nav sasniegti. Priekšlikums atbilst un papildina pašreizējo darbu saistībā ar priekšlīgumu. Tajā ir paredzēti vajadzīgie kopīgie instrumenti, kurus vēlāk varētu turpināt attīstīt starpvaldību līmenī.

5.3. Priekšlikuma mērķi, sagaidāmie rezultāti un atbilstīgie ABM rādītāji

Šā priekšlikuma mērķis ir mazināt šķēršļus ar aizsardzību saistīto ražojumu aprītei iekšējā tirgū un ierobežot izraisītos konkurences traucējumus, vienkāršojot un saskaņojot licencēšanas nosacījumus un procedūras, veicot saskaņošanu ES līmenī. Ievērojot aizsardzības tirgus īpatnības un vajadzību aizsargāt nacionālo drošību, neierosina atcelt

licencēšanas prasības, bet drīzāk aizstāt tās ar vienkāršotu vispārīgu vai globālu licenču sistēmu, un sniegt garantijas attiecībā uz saņēmēja spēju novērst nevēlamu eksportu. Tāpēc priekšlikums sniegs būtisku ieguldījumu:

- Eiropas aizsardzības nozares konkurētspējas stiprināšanā, atvieglojot tās specializēšanos un veicinot rūpniecisko sadarbību visā ES;
- Eiropas aizsardzības ražojumu (pirkumu un tehniskās apkopes) piegādes drošības uzlabošanā dalībvalstīm.

5.4. Īstenošanas metode (orientējoši)

- Pārvalda centralizēti
  - Pārvaldību īsteno tieši, to veic Komisija
  - Pārvaldību īsteno netieši, atbildību deleģējot
    - izpildaģentūrām
    - Kopienų izveidotām iestādēm Finanšu regulas 185. panta nozīmē
    - dalībvalstu publiskā sektora iestādēm vai tām struktūrām, kuras pilda publisko pasūtījumu
- Pārvalda dalīti vai decentralizēti
  - kopā ar dalībvalstīm
  - kopā ar trešām valstīm
- Pārvalda kopā ar starptautiskām organizācijām (precizēt)

Piezīmes:

6. UZRAUDZĪBA UN NOVĒRTĒŠANA

6.1. Uzraudzības sistēma

Priekšlikumā ir paredzēta sadarbības grupa, kuru izveido Komisija, lai izskatītu visus jautājumus, kas attiecas uz šīs direktīvas piemērošanu un kurus var ierosināt priekšsēdētājs vai dalībvalsts pārstāvis. Tās mandātā ietvertu:

- a) novērtējumu attiecībā uz īstenošanas pasākumiem katrā dalībvalstī, pamatojoties uz Komisijas ziņojumu;
- b) drošības klauzulas izmantošanu;
- c) pasākumus, ko veic dalībvalstis uzņēmumu informēšanai par to pienākumiem saskaņā ar šo direktīvu;
- d) vadlīnijas attiecībā uz licenču formulāriem.

6.2. Novērtēšana

6.2.1. *Ex-ante novērtējums*

Pamatojoties uz informāciju, ko ne vēlāk kā 18 mēnešos pēc direktīvas stāšanās spēkā sniedz dalībvalstis, Komisijas ziņo par dalībvalstu veiktajiem pasākumiem direktīvas piemērošanai, un jo īpaši saistībā ar 9.–12. pantu un 15. panti, lai 30. mēnešos pēc šīs regulas stāšanās spēkā izpildītu direktīvas prasības.

Ne vēlāk ka 5 gadus pēc šīs direktīvas transponēšanas datuma Komisijas publicēs ziņojumi par direktīvas piemērošanu un tās ietekmi uz Eiropas aizsardzības aprīkojuma tirgus un Eiropas aizsardzības rūpnieciskā un tehniskā pamata attīstību, ja vajadzīgs, ziņojumam pievienojot atbilstošus priekšlikumus grozījumiem.

6.2.2. *Pasākumi, kas veikti pēc starpposma novērtējuma vai retrospektīvā novērtējuma (ņemot vērā līdzšinējo pieredzi)*

Nav.

6.2.3. *Turpmākās vērtēšanas noteikumi un periodiskums*

Attiecīgi.

7. KRĀPŠANAS APKAROŠANAS PASĀKUMI

Ja dalībvalsts, kas izsniedza licenci, uzskata, ka pastāv nopietni draudi, ka jebkurš no sertificētiem uzņēmumiem citā dalībvalstī neievēros jebkuru no nosacījumiem, kas ir saistīti ar sūtījuma vispārīgo licenci, minētā dalībvalsts informē pārējās dalībvalstis un pieprasa stāvokļa novērtējumu.

Gadījumā, ja šaubas joprojām pastāv, dalībvalsts var provizoriski apturēt vispārīgās sūtījuma licences attiecībā uz šiem uzņēmumiem. Tā informē pārējās dalībvalstis un Komisiju par iemesliem pasākumam.

8. ZIŅAS PAR RESURSIEM

8.1. Priekšlikuma mērķi un to sasniegšanas izmaksas

Saistību apropriācijas miljonos EUR (3 zīmes aiz komata)

a	Vidējās izmaksas	2007		2008		2009		2010		2011		2012. gads un turpmākie gadi		TOTAL	
		Rezultātu skaits	Kopējās izmaksas	Rezultātu skaits	Kopējās izmaksas	Rezultātu skaits	Kopējās izmaksas	Rezultātu skaits	Kopējās izmaksas	Rezultātu skaits	Kopējās izmaksas	Rezultātu skaits	Kopējās izmaksas	Rezultātu skaits	Kopējās izmaksas
						1 zinojums	0,200								
						1	0,200								

²⁰

Saskaņā ar aprakstu 5.3. punktā.

8.2. Administratīvās izmaksas

8.2.1. Cilvēkresursi (skaits un kvalifikācija)

Amata veids		Personāls, kas iesaistāms darbības pārvaldībā, izmantojot esošos un/vai papildu resursus (amata vietu skaits/ pilna laika ekvivalents)					
		2007	2008	2009	2010	2011	2012
Ierēdņi vai pagaidu darbinieki ²¹ (XX 01 01)	A*/AD		1	1			
	B*, C*/AST		1 (B*)				
Personāls, ko finansē ²² atbilstoši XX 01 02. pantam							
Pārējais personāls ²³ , ko finansē atbilstoši XX 01 04/05. pantam							
KOPĀ							

8.2.2. No darbības izrietošie uzdevumi

Lai gan priekšlikuma mērķis ir iekšējā tirgus pilnveidošana, tas attiecas uz pilnīgi jaunu nozari (ar aizsardzību saistītie ražojumi), par kuru Komisijai jāiegūst atbilstoša tehniskā pieredze, lai spētu pilnvērtīgi piedalīties Padomes un Parlamenta darbā pēc priekšlikuma iesniegšanas. Ir vajadzīgs papildu personāls:

- lai cieši sadarbotos ar Padomi darbā saistībā ar Kopēja militārā preču saraksta pielikuma atjaunināšanu;
- nolūkā izstrādāt ziņojumu par dalībvalstu veiktajiem pasākumiem, lai īstenotu šīs direktīvas noteikumus;
- lai izstrādātu ziņojumu par direktīvas piemērošanu un tās ietekmi uz Eiropas aizsardzības aprīkojuma tirgu un Eiropas aizsardzības rūpnieciskā un tehniskā pamata attīstību;

²¹ Atbilstīgās izmaksas NAV ietvertas pamatsummā.

²² Atbilstīgās izmaksas NAV ietvertas pamatsummā.

²³ Atbilstīgās izmaksas ir ietvertas pamatsummā.

- lai organizētu sadarbības grupas darbu;
- lai organizētu pastāvīgu dalībvalstu uzraudzību attiecībā uz procedūru un metožu atbilstību sadarbībai un, ja vajadzīgs, lai īstenotu Komisijas pilnvaras.

8.2.3. Cilvēkresursu plānošana (štatā)

- Amata vietas, kas patlaban iedalītas programmas pārvaldības vajadzībām, jāaizstāj ar citām vai jāpagarina termiņš, uz kādu tās iedalītas
- Amata vietas iedalītas saskaņā ar gada stratēģiskās plānošanas (GSP) un provizoriskā budžeta projekta (PBP) procedūru gadam n
- Amata vietas jāpieprasa nākamajā GSP/PBP procedūras ciklā
- Amata vietas jāiedala, pārgrupējot resursus attiecīgajā dienestā (iekšējā pārgrupēšana)
- Amata vietas nepieciešamas gadā n, bet nav iedalītas saskaņā ar GSP/PBP procedūru attiecīgajam gadam

8.2.4. Citi pamatsummā ietvertie administratīvie izdevumi (XX 01 04/05 – administratīvās pārvaldes izdevumi)

miljonos EUR (3 zīmes aiz komata)

Budžeta pozīcija (numurs un nosaukums)	Gads n	[Gads n+1]	Gads n+2	Gads n+3	Gads n+4	Gads n+5 un turpmākie gadi	KOPĀ
1. Tehniskais un administratīvais atbalsts (ietverot attiecīgās personāla izmaksas)							
Izpildaģentūras ²⁴							
Cita veida tehniskais un administratīvais atbalsts							
iekšējais (intra muros)							
ārējais (extra muros)							
Tehniskais un administratīvais atbalsts (kopā)							

²⁴ Norādīt katrai izpildaģentūrai atbilstīgo tiesību akta finanšu pārskatu.

8.2.5. *Cilvēkresursu izmaksas un saistītie izdevumi, kas nav ietverti pamatsummā*

miljonos EUR (3 zīmes aiz komata)

Cilvēkresursu veids	2007	2008	2009	2010	2011	2012. gads un turpmākie gadi
Ierēdņi un pagaidu darbinieki (XX 01 01)		0,234	0,117			
Personāls, ko finansē atbilstīgi XX 01 02. pantam (palīgpersonāls, valsts norīkotie eksperti, līgumpersonāls u.c.) (norādīt budžeta pozīciju)						
Kopā — cilvēkresursu izmaksas un saistītie izdevumi (NAV ietverti pamatsummā)		0,234	0,117			

Aprēķins — ierēdņi un pagaidu darbinieki

[...]

Aprēķins — personāls, ko finansē atbilstīgi XX 01 02. pantam

[...]

8.2.6. *Citi administratīvie izdevumi, kas nav ietverti pamatsummā*

miljonos EUR (3 zīmes aiz komata)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012 un turpmākie gadi	KOPĀ
XX 01 02 11 01 — Komandējumi							
XX 01 02 11 02 — Sanāksmes un konferences					0,035	0,115	

XX 01 02 11 03 – Komitejas ²⁵					0,035		
XX 01 02 11 04 — Pētījumi un konsultēšanās							
XX 01 02 11 05 — Informācijas sistēmas							
Citi pārvaldības izdevumi (kopā) (XX 01 02 11)					0,07	0,115	
Citi administratīva rakstura izdevumi (precizēt, norādot budžeta pozīciju)							
Kopā — administratīvie izdevumi, izņemot cilvēkresursu izmaksas un saistītos izdevumus (NAV ietverti pamatsummā)							

Aprēķins — citi administratīvie izdevumi, kas nav ietverti pamatsummā

[...]

²⁵ Precizēt komitejas veidu un grupu, kurai tā pieder.